

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Številka 32

Leto VII

Posamezna

številka po

2 Din

Izhaja v četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/I. Rokopisi se ne vračajo. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15393.

Ljubljana, 15. avgusta 1935

Naročnina za četrt leta 20.- Din, za pol leta 40.- Din, za vse leto 80.- Din. V Italiji za vse leto 40.- lir, v Franciji 50.- frankov, v Ameriki 2½ dolarja. — Za odgovore je priložiti znamko.

Kaznjenec št. 836

Pred 25 leti so ga po nedolžnem zaprl, zdaj mu pa ponujajo denar za odškodnino — ali naj si z njim kupi izgubljeno mladost?

(z-I) Pariz, avgusta

Frankfurt ni samo ime dveh velikih nemških mest, temveč je tudi ime ogromne kaznilnice v Eddyvillu v državi Kentucky (USA). Najmodernejša in hkratu najobupnejša ameriške kaznilnice. Siva, pusta poslopja, obdana z debelim zidovjem se zde kakor trdnjava. Trdnjava kaznuje pravice. Sivo varnostno obzidje je višje od naših najvišjih stanovanjskih hiš; nikjer ni videti okna, nikjer obzidka niti roba niti razpoke. Stiri stolpi na vogalih obzidja so pravi pravcati arzenali, polni orožja na vse dobe, od strojnice pa do plinske bombe.

Tisoč in tri sto ljudi stanuje v tej grozni vojašnici, tisoč tri sto vojakov

Nazaj v domovino

Med tem, ko se je pet in dvajsetletna številka 836 pričela zavedati svojega imena, ko se je med šestem izplačanih centov v kaznilniški pisarni prelevil kaznjenec v gospoda Josepha Henryja Wendlinga, je prišla zanj brzojavka iz dva tisoč kilometrov oddaljenega ameriškega gnezda. Njegova ameriška žena mu je brzojavila: »Srečna sem, ker si nedolžen in prost. Z bratom živim tu in čakam samo še nate!« Številka 836, ne, gospod Wendling, je odgovoril: »Naročil sem kabino na francoskem parniku »Champlain« Zakaj, pet in dvajset let je dolga doba...

V novem francoskem potnem listu je bral z začudenimi očmi: »Poklic: turista.« Francoski »touriste« ni naš »turiste«: tujec je, popotnik, izletnik iz daljnjih dežel, ki potuje za zabavo, ne za zaslužek. Nikoli ni bil Wendling izletnik...

V Havru se je izkrcal in zdel se je v širokopleči ameriški obleki, z okroglim klobukom na glavi, z odrevenelimi licnimi mišicami in ustnicami, trdo stisnjenimi, od dolgoletnega molka kakor pravi business-man iz Čikaga. Ni več spoznal mesta, mesto pa njega ne. Prišel je v Pariz, kjer je pred četrto stoletja stanoval njegov stric v Batignollesu. Blodil je po neznanih ulicah, strmel v ogromne palače. Ko mu je bilo prodajanja zijal dovolj, se je odpeljal s taksijem v Batignolles. A tudi tam mu ni znal nihče pokazati poti. Stric mu je bil bržčas že umrl.

Obrnil je prestolnici hrbet in se odpeljal z vlakom v Dijon, od ondod pa z avtobusom v Genlis. Postaja je nova, trg pred njim tudi, in spomenik padlim vojakom takisto. Njegova rojstna hiša je ostala stara. S strehe je popadala opeka, omet z zidov. Okna strme slepo v svet. Drevce, ki ga je vsadil še njegov oče, se je razraslo široko in močno in senca pod njim je vabljiva.

Tukaj je vendar že našel sorodnike in tovariše iz mladih dni. Njegova mati se je lani — z osemdesetimi leti — poslovala od posvetnega življenja, njegov oče leto pred njo. Celih pet in dvajset let, od nastopa kazni, nista stara prežela glasu od njega. »In vendar sem tolikokrat pisal...« je dejal Joseph. Več ni rekel, zakaj tam prek morja so ga naučila molka. (Dalje v 3. stolpcu)

Nedolžen v zaporu

Mladi Wendling se je bil leta 1910 odpeljal v Ameriko za ono žensko, ki ji je ob odpustu iz ječe tako kratko odgovoril. Henriette Jacqueminova je bila njegova bratranka. Prekrasno dekle... Odpotovala je bila k svojemu bratu, ki si je v Louisvillu nabral s prevoznim premorjenjem. Jožef je šel za njo — in se oženil z njo.

»Taktat sem postal vratar v nekem misijonskem samostanu, toda delo je bilo težko in dolgočasno; ni mi ugajalo. Poslovil sem se doma in odšel v San Francisco s trebuhom za kruhom. Zena je ostala v Louisvillu, dopisovala sva si pa zmerom. Zelo rada sva se imele. Še današnji dan si dopisujeva, toda videla se pač živ dan več ne bova. Drugega človeka sem zdaj.

»Ko sem odšel iz Louisvillu, so našli leta 1910 v samostanski kleti dekliško truplo. Tam sem bil vratar, pa so me prijeli. Dodelili so mi nekega francoskega študenta za zagovornika, zakaj sam še nisem znal angleški. Obtožnice nisem razumel, pa tudi vprašanj ne. Niti tega nisem vedel, da bi bil lahko zaprosil francoskega konzula za posredovanje. Eddyville stoji Bogu za hrbtom. Ko so me zaprli, sem vedel samo toliko, da so se bridko zmotili — in potrpežljivo sem čakal, da bodo vendar nekoč izprevideli zmoto. Tudi moja žena me je s tem tolažila. Toda potlej, ko so minevali meseci, ko so sledila mesecem

Kakor v filmu

Prestreženo poslednje dejanje zakonske tragedije. — Kako je slučajna očitvidka pomagala spraviti morilca na električni stol.

(h-o) Detroit, avgusta

»Ali je bil strup?«

To vprašanje, izgovorjeno z nekam zadrgnjenim glasom, se je zdelo gospe Klari Gonsalvezovi iz Oaklanda (Kalifornija) na moč čudno. Gledala je skozi okno svoje kopalnice; izkušnja jo je naučila, da lahko od ondod vse vidi, kaj se dogaja v kuhinji pri njenih sosedih, 31 letnem Louisu Gosdnu in njegovi 22-letni ženi Lavri.

Te čudne besede je bila Lavra izgovorila. Mož in žena sta stala tam, oba v pidžami. Klara Gonsalvezova je videla samo njuni glavi do prsi — kakor pri veleposnetkih v kinu. Lavra se je z obema rokama tiščala za prsi in s strahom vprašala:

»Da ni bil to strup?«

Mož ji ni odgovoril; le gledal jo je, gledal na hudoben način — tako vsaj se je zdelo Klari Gonsalvezovi. Zdajci se je pa Lavri spatil obraz od bolečine. »Brž po zdravniku!« je še zavpila in se zgrudila na tla.

Toda obraz njenega moža še zmerom ni izginil s Klarinega prizorišča v oken-skem okvirju. Nepremično je stal na mestu in si zamišljeno gladil brado. Potlej je dejal: »Prav, pa pojdem.« In brez naglice se je šel oblačit.

Takrat se je film izpremenil v radijsko dramo: Klara ni ničesar več videla, le še slišala je. Mož se je oblačil, žena je pa ječala. Zdajci je Lavra vzkliknila: »Brž! Brž! Zakaj se tako obotavljaš?«

Naposled se je mož prikazal v kuhinji, oblečen za na cesto: z ovratnikom, ovratnico itd. Potem ga je Klara videla, kako je odšel, in vrata so se s treskom zaprla za njim.

Klara se je oddehnila. A kdo popiše njeno presenečenje, ko je zagledala Gosdna, kako prestopa spodaj okoli hiše; potlej se je ustavil pod kuhinjskim oknom in malomarno gledal v okno, ki je za njim ječala njegova žena.

»Kje si?« je zastokala gospa Gosdnova.

Še enkrat je obletel z očmi prizorišče v kuhinji, tedaj je pa Lavra zavpila: »Gospa Gonsalvezova, pomagajte mi!«

Klara je hotela odgovoriti, a je prestopila strašni Gosdnov pogled proti oknu svoje kopalnice; obstala je ko ukopana in se ni upala niti premakniti. Še enkrat je Lavra slabotno zaječala na pomoč, takrat se je pa njen mož hlastno obrnil in odhitel čez cesto.

Tedaj šele je Klara Gonsalvezova zbrala toliko poguma, da je stekla po sosedo. Toda Gosden je spet prišel nazaj in nahučal svojo ženo: »Kaj pa nadleguješ sosedo?«

Prihitela je neka sosedka in potem je prijovala še triletna Gosdnova hčerka. Šele čez dolgo časa je prišel zdravnik. Toda Lavra Gosdnova je umrla, ne da bi bila mogla le besedič izpregovoriti.

Zdravniki so presodili, da je nesrečnico vzel pljučnica...

Toda pokojničina sestra, gospa Valadonova, ni pristala na to diagnozo. Zalezovala je skrivaj Louisa Gosdna in res odkrila, da se je vdovec že dan po Lavrinem pogrebu preselil k neki mladi ženski. Prijavila je policiji svoj sum in dosegla, da so truplo njene sestre odkopali in ga raztelesili. In glej: tedaj šele so dognali, da je Lavra umrla zastrupljena s strbinom.

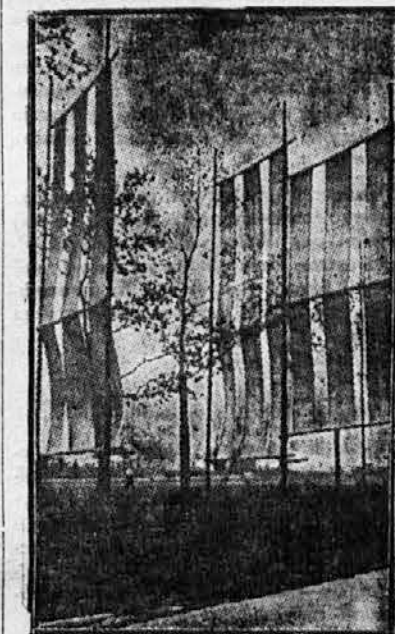
Takrat je tudi Klara Gonsalvezova povedala, kaj je videla in slišala skozi okno svoje kopalnice.

Policija je uvedla preiskavo. Kaj kmalu je dognala, da je Gosdnova prva

žena umrla na prav-tak način kakor Lavra; prav tako kakor le-ta je bila tudi ona zavarovana na smrt... v korist svojega moža.

Louis Gosden ni dolgo tajil. Priznal je, da je samo zato tako odlašal in ni šel koj po zdravnika, da bi Lavra izgubila zavest; njegova prva žena je namreč pred smrtjo še utegnula izdaviči besedo »praški«, ko je prišel zdravnik, in je takrat le malo manjkalo, pa bi ga bili osumili umora.

Gosdna so obsodili na smrt na električnem stolu. (»American Weekly«)

PRED SOLNCEM ZAVAROVANO DREVJE

Imajo na novem sportnem stadionu v Berlinu, kjer se bo leta 1936 vršila olimpiada. Pri zidanju stadiona so morali presaditi 800 dreves, zdaj jih pa morajo obvarovati prehudega solca. Zato so razpeli med njimi posebna jadra kakor neke zavese, ki branijo solčnim žarkom dostop do dreves.

Redar in šofer

(f-w) Pariz, avgusta

Na pariških ulicah ima človek dosti-krat priložnost občudovati duhovitost in prisrčnost taksijških šoferjev. A tudi prometni redarji po originalnosti navadno ne zaostajajo za njimi.

Včeraj je nastala silna gneča v Ulici 4. septembra; avtomobili so se tako zapletli drug v drugega, da jih kar ni bilo moči spraviti narazen. Prometni redar si ni mogel kaj, da si ne bi bil strupeno privoščil nekega šoferja, ki je bil menda največ kriv nastale zagate:

»Če bi vsi osli nosili naramnice, bi ti gotovo ne izgubil hlače.«

Šofer mu pa ni ostal dolžan:

»A če bi vsi bedaki znali plesati, te be pač nikoli ne bi v noge zeblo.«

Na kar sta bila hota.

... Pri nas pa ne bi bila.

(Po »Intranse«)

V KAVARNI

»Kako to, da čepite neprestano v kavarni?«

»Ker moja žena venomer sitnari.«

»Zakaj je pa tako slabe volje?«

»Ker me ni nikoli doma.«

NAJLEPŠA MADRIDČANKA

je Julija Rodriguez, ki so jo te dni izvolili za Miss Madrid 1935. Zmagala je največ zaradi svojega klasičnega španskega profila.

hudodelstva, vsi enaki v progastih platnenih oblekah, vsi obrtiti po glavah, vsi hrepeneči po daljnjih travnikih in lokah, po življenju v prostosti. Stiri stolpi in strahotno obzidje so meja, meja vsemu — konec sveta tem trinajst sto spokornikom.

Nihče ničesar ne dela; odkar je križa v Ameriki, so vzeli kaznjencem sleherno delo. Od tistih dob se zbirajo na klic trobente v velikih dvoranh ali na dvoriščih; postavljajo se v ravne vrste in delajo nesmiselne vojaške vaje, brez pušk, na povelje, osem neizmerno dolgih ur. Le redkokdaj se odpro težka oklopna vrata groznega gradu dosluženemu spokorniku. Skoraj vsi Frankfurtoveci žive do smrti v tej samoti. Deset let pa najmanj.

Življenje piše roman

Joseph Henry Wendling, kmet z Burgundskega, ki ga je sodišče v Louisvillu že leta 1910. obsodilo zaradi ropanja nekega otroka na dosmrtno ječo, je zdaj pet in dvajset let za temi zidovi. Ne kot Wendling, temveč kot kaznjenec številka 836. Po pet in dvajsetih letih je priznal neki starček na smrtni postelji spovedniku, da je bil on tisti, ki je pred pet in dvajsetimi leti oropal in umoril Almo Kellerjevo, hčerko preboga lousvillskega bankirja. Spet obsodba po indicijah, spet zmota »pravice« — in žrtev, nedolžni Joseph Henry Wendling, ki mu je bilo štiri in dvajset let, ko so ga za vse večne čase zaprli, sme zdaj, ko mu jih je devet in štirideset, vzeti pot pod noge in oditi proti domu. Sme občudovati avtomobil, ki ga z vratomolno hitrostjo pelje do Louisvillu, električno železnico, ki ga potegne do New Yorka, in ogromen parnik, ki odpluje z njim do Havra. Iz železniškega voza sme gledati na bohotne severnofrancoske travnike, na tovarne in tkalnice, ki jih je vzela vojna med leti, ko je imel na suknjiču odvisnjeno številko 836 in jih je mir spet postavil lepše in večje — in se sme pripeljati v rojstno vas, da ga bo zadušilo lastno vprašanje:

»Česa neki tu iščem?«

ZEBRSKA MODA NA MORJU

V Palm-Beachu na Floridi (USA) so ustvarili novo modo za kopalke: dolgo, zelo široko pisano krilo s pasom čez prsi in belim platinim klobukom. Kopalke v takem kostumu daje vtis, kakor da bi ticala v zebriški koži.

ANGLEŽINJE SE UCE STRELLJANJA V vseh večjih krajih na Angleškem vojaštvo iz priznanosti podeljuje mladim gospodičnam, kako se ravna s tem ali onim orožjem. Naša slika kaže lepo Angležinjo, kako se uči merjenja z najmodernejšo strojnico.

leta in od doma nisem prejel niti ene same kričanske besede, sem videl, da ho Frankfurtova domovina do konca dni. Izprevidel sem, in vzel sem breme naše.

»Zdaj, po pet in dvajsetih letih, so spoznali, da sem nedolžen, pa so me v božjem imenu izpustili. Četrto milijona francoskih frankov odškodnine so mi prisodili. Na letališču v Dijonu delam zdaj kot mehanik za ameriška letala. To znam in ni napačno tako. Toda v mestu nisem nič kaj rad. Ljudi mi ni mar in prav nerad živim med njimi. Vrtinar bi bil najrajši v kakšnem velikem parku. Cvetlice in živali bi rad negoval. Morda poznate vi kakšnega bogatega graščaka, ki si želi molččnega vrtinarja...«

Odrešilnost tujk

V beograjskem »Ošišnem jezcu« bemo tale jedki politični dovtip: Razdolžitve kmetov. — Govornik na kmetskem shodu:

»Vidite, bratje kmetje, ministrski komite diskutira in tretira problem vaše razdolžitve, ki se mu zdi zelo aktualen; in ko se bo odločil za razne sugestije...«

»E, če nam to poslednje ne bo pomagalo, potem nam nič na svetu ne more več pomagati.«

DOBER DOVTIP

»Včeraj sem slišal dovtip — rečem vam, še nikoli takega! Še zdaj se mu moram smejeti, čeprav sem ga že pozabil!«

Bleščeče belo in sveže dehteče perilo!

Vzemi

SCHICHTOVO

TERPENTINOVNO MILO

...in za namakanje ženske hvala

Konec solnčnih peg!

(f-i) Budimpešta, avgusta

Vse kaže, da je človek rešil prastar problem: znanosti se je posrečilo do- gnati metodo za popolno in dokončno odpravo solnčnih peg. Budimpeštanski zdravnik dr. Ladislav Justus je izumil postopek, ki pomeni konec te nakazne nadloge.

Doslej smo poznali dve metodi: prva je solnčne pege pobelila, druga jih je pa odpravila. Za beljenje peg služijo živorebrna in še nekatera druga mazi- la. Toda ta sredstva so poleti brez u- činka, vrhu tega se od prepogoste rabe rada koža vname. Pri drugem postopku je treba vsako pego posebej odpraviti; to se zgodi z jedkanjem s kislinami ali pa z izžiganjem z električno razbeljeno žico. A vsi ti postopki so izredno dol- gotrajni in neprijetni tako za zdravnika kakor za pacienta, ko je vendar tre- ba »iztrebiti« vsako pego posebej.

Dr. Justus se je pa zdaj posrečilo uničiti rjava in črna barvna zrna, to je, prave krivce teh peg. Izumitelj nove metode je opazoval svoje paciente več poletij po vrsti in pokazalo se je, da niti še tako vroče solnčne kopeli ne ustvarijo več novih peg na koži, ki jo je »pobelil« s svojo metodo.

Justusov postopek temelji na spozna- nju, da so barvna zrna, ki prihajajo kot solnčne pege do izraza, zbrana vsa v isti kožni plasti. Zdravnik to plast eno- stavno odstrani; kako, to je za zdaj še njegova skrivnost. Izdal je le to, da za- došča enkratni postopek. Nato se na- pravi nova kožna plast, a brez pigmen- tov, in tudi pozneje se v njej ne tvorijo več barvna telesa, torej tudi solnčne pege ne.

Posebna prednost novega postopka je njegova kratkotrajnost; že po nekaj dneh ni peg nikjer več. Po njihovi od- pravi ostane koža gladka in ohrani svoj prejšnji barvni ton — le s to pomemb- no razliko, da je sleherna solnčna pega izginila.

Našim prijateljem

Tiskarska stavka v Ljubljani je de- lo ma končana. Ker se je pa v pol- drugem mesecu počivanja dela v tiskar- nah nabralo zelo mnogo zastanka, smo prisiljeni, če hočemo brez zamud izha- jati, ostati še dva tedna v kamniški ti- skarni, da pride med tem delo v Ljub- ljanskih tiskarnah v stari tir.

Prosimo cenj. naročnike in bralce še prav malo potrpljenja, potem se bo pa tudi naš list — ki je skoraj edini med slovenskimi tedniki tudi med stavko redno izhajal — spet vrnil na svoj obi- čajni obseg.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

Komarji so ga obklali do smrti

Tragedija osemletnega šolarja. — Človek v boju z žuželkami. — Strahote kobiličjih rojev in termitskih napadov

(i-k, g-i) Praga, avgusta

Blizu Plzna na Češkem so se te dni kopali otroci v Radbuzi. Osemletni Ot- ton Štula se je po kopanju zleknil za grmom in zaspal. V spanju je prišel na- denjen roj komarjev; ko se je otrok pre- budil, se je bilo na tisoče in tisoče žu- želk zajedlo v njegovo telesce. Deček je obupno kličoč na pomoč tekel do- mov, a še preden je prišel do hiše, se je nezavesten zgrudil na zemljo. Starši so ga takoj prepeljali v bolnišnico, ven- dar ni dosti upanja, da bi ga rešili.

Če so že navadni komarji tako nevar- ni, koliko bolj morajo biti šele velike mravlje, kobilice in druge žuželke, ki še pogosteje napadejo človeka in plod njegovega dela. Proti njim je človek še dosti bolj brez moči kakor proti dru- gim zverem.

Kdo še ni slišal o strahotnih rojih kobilic, ki se katero poletje kar izne- nada pojavijo v rojih na milijone in milijone in v nekaj urah izpreme- cvetoča polja v puščavo? V Severni Afriki in na Južnem Ruskem, na oto- kih Sredozemskega morja in v Južni Ameriki ga ni strašnejšega alarma od obupnega krika: »Kobilice prihajajo!« Na kilometre in kilometre daleč se sli- ši njih fofotanje in stríženje; sonce se skriva za njihovimi oblaki in zlovesč somrak leže na pokrajino. V Argentini so nekoč opazovali kobiličji roj, dol- go sto kilometrov in dvajset širok! Kjer se takšna šiba božja spusti na zemljo, ne ostane cela niti bilka.

V Alžiru je nekoč samo v enem letu umrlo 20.000 ljudi od lakote, ker so

jim kobilice uničile vso žetev. Da, pri- petilo se je celo, da so ljudi, ki so v pijanosti zaspali na polju, kobilice do- besedno požrle; za njimi so ostale le kosti...

Hvala Bogu, človek je zoper to nad- logo že našel sredstvo; čeprav jih do- cela ne more ugonobiti, lahko vsaj naj- hujšo nevarnost prežene. V ta namen mu služijo letala, metalci ognja in stru- peni plini; Junkersova tovarna na Nem- škem je celo začela izdelovati posebna letala za zatiranje kobilic.

Še hujši in jalovejši je boj z mrav- ljami in termiti v tropskih deželah. Mi Evropei si sploh ne moremo predstavi- ljati, kako požrešne in nasilne so te zverine; s svojimi ko železo čvrstimi čeljustmi razglodajo vse, kar jim pride na pot. Pri tem imajo pa termiti to ne- všečno navado, da drevesa, pohištvo in stavbe od znotraj izgledajo in pu- ste celo le tenko zunanjo plast. Tako se tropskemu prebivalcu, ki gre za par tednov na potovanje, kaj rado zgodi, da se mu po vrnitvi hiša podere na glavo, ali se mu pa stoli in mize že ob rahlem dotiku sesujejo v prah.

Kadar se termiti selijo, jih vdre na milijone in milijone v hiše in druga človeška prebivališča. Vse kar srečajo v špranjah in luknjah v tleh in zidov- ju, kakor ščurke, miši in kače, obžro do kosti. Ljudje se jih skušajo tako ob- varovati, da postavijo noge svojih po- stelj v vodo; a še tedaj se zgodi, da se trope teh velikanskih mravelj kratko- malo zaženejo v vodo ali si pa po stro-

pu napravijo živ most do človeka. Ta- ko mu ne kaže drugega, kakor da jo jadrno ubere v beg, če si hoče rešiti golo življenje.

Kako strašno gospodarijo termiti, naj nam pokaže par zgledov.

V Kalkuti so pred nekaj leti te po- žrešne živali popolnoma uničile guver- nerjevo palačo, mogočno in razkošno opremljeno poslopje; morali so ga po- dreti in na novo sezidati. Še huje so gospodarili termiti na Sveti Heleni, v poslednjem bivališču Napoleona I.; po usodnem naključju so jih zanesli v glavno mesto Jamestown in v kratkem so v doslovnem pomenu besede razžrli vse mesto.

Sem pa tja pridejo termiti tudi k nam v Srednjo Evropo. Tako so jih pred več leti zanesli s tropskim rastli- njem v cesarski grad Schönbrunn in so se tam tako dobro razmnožili, da so morali čez nekaj mesecev ves rastlinjak podreti in na novo zgraditi.

Ena izmed najbolj ogorčenih vojn, ki jo bije človek z žuželkami, je pa vojna z muho tse-tse. Ta muha prena- ša spalnno bolezen in je v tropski Vz- hodni Afriki ponekod človeka popolno- ma iztrebila. Do živega ji skušajo priti — prav tako kakor komarju, ki zanaša malarijo — z osuševanjem močvirij, kjer ta žuželka živi. Požgali so že na tisoče kvadratnih kilometrov grmičja in spravili nešteto strupenih močvirij s sveta, a tse-tse še zmerom niso iztrebili. Zadnje čase jo skušajo ugonobiti s pli- ni in z medicinsko kemijo.

G. Carpentier

njegov pes

in užaljene dame

(q-I) Pariz, avgusta

Lepega poletnega popoldne se je mir- no in dobre volje sprehajal Georges Carpentier po Elizejskih poljanah. Po- leg njega je stopal psiček, ljubka in dobro vzgojena živalca. Nenadoma je pa kužka zmanjkalo, kakor da bi se bil v zemljo vdrl. Carpentier je žvižgal, klical in spet žvižgal, h koncu je pa na- šel svojega štirinogega spremljevalca v nekem damskem salonu, kjer se je smu- kal okoli lepih kupovalk. Bivši boksar- ski prvak je stopil v trgovino, vljudno pozdravil, opravičil sebe in svojega psa, dame so ga spoznale, mu pokimale in se nasmehnile...

Toda že minuto kasneje so vse, ki so še pravkar ljubkemale prijazno živalco, udarile po ščenetu z najgršimi psokva- mi... Luza na tleh je pojasnila zade- vo. Pes, predobro vzgojen, da bi dvig- nil zadnjo nogo kar na cesti, pred očmi vsega sveta tako rekoč, se je bil sramež- ljivo skril v čipke dragocene toalete in...

Madame Georgette, lastnica modnega salona, je pisala monsierju Georgesu vljudno pismo in zahtevala odškodnino za čipke, ki jih je njegov psiček krstil. Bokač se je seveda uprl, češ da ni plač- nik za škodo, ki jo napravi njegov ku- žek, madame Georgette je pa vložila tožbo po nekem mladem in častihlep- nem odvjetniku, ki trdi, da je Carpen- tier po civilno pravnem zakoniku odgo- voren za vsa kužkova »dejanja«. Ves Pariz se že veseli razprave.

Njena srčna skrivnost

Napisal W. Holbrook

Ko se je gospod Milfred nekega ve- čera malo prej vrnil iz pisarne domov kakor po navadi, je dobil svojo ženo, ko je vneto nekaj šivala. Pogledala ga je in zardela kakor dekle, ki jo mati zaloti pri branju prepovedanega roma- na; potem je pa svoje delo hlastno za- krila, hoteč ga možu utajiti.

Toda njegova radovednost je bila že zbuena. Smehlaje se ji je izvil šiva- nje iz rok. In uzrl je majceno srčkico. Nejeverno je strmel v nepričakovano razkritje.

»Ljuba!« je zajekal in pogledal svo- jo ženo. »Saj ni mogoče, da bi...« »Da!« je dehnila žena in sramežljivo pobelila oči. »Moja ljuba, ljuba ženica!« Gospod Milfred jo je ganjeno objel. »Zakaj mi nisi tega še prej zaupala?« »Bala sem se, da se boš hudoval,« je priznala. »Čeden kopalni kostum bo, ne misliš? Lanski je za letoš že zastarel.« (i-k)

Kosilo povrh, če kupiš knjige

(x-O) Dunaj, julija

Nekemu madriškemu knjigarnarju je šinila originalna misel v glavo. Zadnja leta mu kupčija ni bogve kaj cvetela — kaj hočete, krizo čutimo vsi vprek! — pa je sklenil, da bo zastoj in povrh dal kosilo vsakomur, kdor bo pri njem kup- pil vsaj za 15 peset knjig. (Na Špan- skem je živež zelo poceni, tako da mož ni ravno preveč tvegal.) Drugi dan, ko je izšla ponudba pre- metenega knjigarnarja v časnikih, je mož doživel naval, kakor ga niti v naj- boljših starih časih ni poznal: da ste videli te stotine in stotine izstradanih študentov, kako so planili po knjigah... in po kosilih!

Tretji dan je bil naval tolikšen, da je knjigarnar sklenil »začasno« napraviti piko svoji radodarnosti in je štacuno rajši... zaprl. (Philobiblon)

Banka Baruch

11, Rue Auber, PARIS (9e)

Odpredaja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršni vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holan- diji in Luksenburg sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija, št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija št. 1117-94, Paris; Luxemburg: št. 5967, Luxemburg

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

10 zapovedi britanskega radia

(x-O) London, julija

»British Broadcasting Company« (Bri- tanska radijska družba) je izdala deset zapovedi za svoje napovedovalce — ali bolje prepovedi. Poslej je v britanskem radiu prepovedano:

1. omenjanje trgovskih tvrdk in to- varniških znamk;
2. kritikovanje političnih osebnosti;
3. raba nenravnih besed;
4. sleherni namigavanje na kakršno- koli telesno hibo, kakor na slepost, glu- honost, jecljanje in podobno;
5. hvalisanje pijanosti;
6. napadanje vere in spiritizma;
7. omenjanje zakonske iznevere;
8. omenjanje neozdravljivih bolezni;
9. raba zaničljivih izrazov za Kitajce (»kuli« itd.);
10. raba zaničljivih izrazov za črnce (»zamorci« itd.). (Wireless World)

Kaj beremo drugod

DVE STATISTIKI

(h-o) Budimpešta, avgusta

Družba »Standard Oil Co. of Ohio« (USA) je izdala zanimivo statistiko o tem, kako porabijo njeni nameščenci svojo plačo. Takole:

Hrana	22.1 %
Najemnina	14.8 %
Zavarovalnina, vračanje po- sojila za gradnjo hiše, prihranki	15.7 %
Obleka	9.7 %
Voda, plin, elektrika itd.	6.7 %
Vzdrževanje avtomobila	7.8 %
Zdravnik	2.4 %
Kavarna i. sl.	2.3 %
Kino in gledališče	1.0 %
Razno	17.5 %

Zdaj pa pogledajmo proračun malega nameščenca v Srednji Evropi, recimo, na Ogrskem:

Hrana	50 %
Najemnina	27 %
Obleka	6 %
Voda, plin, elektrika	5 %
Kavarna itd.	5 %
Kino in gledališče	5 %
Razno	2 %

Za zavarovalnino, vračanje posojila za gradnjo hiše in naložbe ostane 0 %

Prav tako za avto in za zdravnika 0 %

Brez komentarja — pripominja »Ma- gyarország«, ki smo iz njega posneli obe statistiki. Mi pa lahko še ta »komentar« izpustimo.

SODOBEN NEMŠKI OGLAS

(h-o) Monakovo, avgusta

»Zdravnik, čistokrvnen arijec, star 52 let, nekdanji bojevnik v bitki pri Tan- nenbergu (kraj največje Hindenburgove zmag nad Rusi v svetovni vojni; op. ured.), si želi moškega potomstva z za-

konitim zakonom z mlado deklico sta-rega arijskega plemena, zdravo, deviško, brez velikih zahtev, voljno prijeti tudi za najneprijetnejše gospodinjinsko delo, ne sme nositi visokih peta in uhanov; po možnosti naj bo brez imetja. Posre- dovalci nezaželeni. Tajnost zaježena.«

Ta oglas so prinesle »Münchener Neue Nachrichten«. Koliko ponudb je nanj prišlo, kajpada nismo mogli do- gnati. Kako bo z moškimi potomstvom, je za enkrat tudi še skrivnost.

JALOV TRUŠČ

(i-w, h-o) Washington, avgusta

Te dni so Japonci protestirali v Wa- shingtonu proti neki karikaturi, ki jo je priobčil časopis »Vanity Fair«, češ, da je žaljiva za njihovega cesarja.

Stvar se je zgodila takole: »Vanity Fair« je objavil pod naslovom »Docela nemogoče stvari« pet karikatur. Prva predstavlja admirala Byrda, ameri-škega polarnega junaka, kako preživlja zimo na nekem tropskem otoku; na drugi vidš Hearsta, kralja ameri-škega tiska, v uniformi ameriškega po- slanika v Moskvi (znano je, da Hearst boljše živik ne more videti); na tretji prodaja velebankir Morgan jabolka na cestnem vogalu; na četrti pa stopa prosluli senator Long v samo- stan. Peta slika kaže japonskega mika- da z Nobelovo nagrado za mir.

Vseh pet karikatur je zbudilo v Ame- riki smeh; nikomur še na um ni pri- šlo, da bi se mogli Japonci čutiti uža- ljene. Pa so se le; njihov poslanik Jo- šitava je na vrat na nos odpotoval iz letovišča, kjer je preživil poletni do-

pus, in se odpeljal v Washington pro- testirat zoper takšno zasmehovanje ja- ponskega vladarja. Seveda so mu tam povedali, da ameriška vlada nič ne mo- re, če si kakšen časopis privoščil nedolž- no šalo komurkoli na rovaš; tudi ji ustava s poudarkom prepoveduje, da bi se vitkala v tiskovno svobodo ameriške- ga časopisja.

Tako je moral poslanik praznih rok nazaj, od koder je prišel. Ameriški ča- sniki se seveda zastraženi te afe ne ne razburjajo; le soglasno ugotavljajo, da Japoncem manjka smisla za humor.

Če bi bili Japonci brez besede šli čez to nedolžno karikaturu na dnevni red, bi bili dosti boljše napravili: »Vanity Fair« se tiska v 87.000 iztisih, ko je pa japonski poslanik protestiral v Washing- tonu, so mikadovo karikaturu ponatis- nili skoraj vsi ameriški dnevnik in ta- ko je šla v mnogih milijonih širom de- žele...

JUGOSLOVANI IMAMO NOV SVETOVNI REKORD

(h-o) Pariz, avgusta

Neki naš bralec je poslušal pariško radijsko postajo, ko je 3. t. m. ob 7.40 oddajala tole zanimivost:

»Do nadaljnjega ima svetovni rekord kratkosti zakona neki zakonski par iz Sarajeva v Srbiji (!). Že tri ure po po- roki sta namreč mlada zakonca prihi- tela k muslimanskemu imamu (bila sta namreč mohamedana) in se dala ločiti.

Vzrok temu bliskovitemu razdrtju svete zakonske zveze, se zdi, je v nepri- jetnem presenečenju enega izmed obeh novoporočencev. (Kateraga, menda ne bo težko dognati, če povemo, da v Bos- ni ženske še zmerom nosijo tenčico na obrazu.)«

»Najboljši Dr. OETKER-ja so preparati!«
kdor jih pokusi, trdi vsaki.

ka, drugače ji bo morsko podnebje v škodo.

Kaj je storil kapitan? Kupil je kravo in jo naložil na »Kalliope«; tako je njegova hčerka imela vsak dan mleka na prebitek in je bila vso vožnjo v Ev- ropo zdrava in čilja ko riba.

Toda ko je »Kalliope« pristala v an- gleškem pristanišču Ipswichu, se je mor- al kapitan zagovarjati pred pristaniško policijo in plačati veliko globo, zakaj uvoz argentinskih krav na Angleško je prepovedan. Nič ni pomagalo, da je ka- pitan na vse kripilje protestiral in se izgovarjal, da krave ni pripeljal na An- gleško: plačati je moral.

Menda se je iz tega izcimila celo di- plomska afera med Anglijo in Grčijo. (Intran)

ANGLEŠKA MATRONA V PARIŠKI KNJIŽNICI

ali

KNJIGE S TEMPERATURO

(h-p) Pariz, avgusta

V Narodno knjižnico je prišla večeraj neka dama velečastitljive starosti, dol- ga in mršava ko preklja in nerodna po- notah: srednja reč med angleško učite- ljico in tipom predvojnih sufražetk. Vzela je katalog in se zatopila vanj.

Ko je nekaj časa vneto listala po de- belem seznamu, je menda našla, kar je iskala. Le nekaj se ji je očitno zdelo nekam čudno. Ali je nápek brala? Da bi se bolje prepričala, je vzela katalog v roke; njen nos z zlatimi naočniki se je skoraj dotikal listov.

»Čudno, čudno,« je mrmrala veno- mer.

Takrat pride mimo nje knjižničar.

»Ali imate tu kak toplomer?«

»Ne, madame.«

Nekaj časa je še pomišljala, potem se je pa le odločila in jo ubrala naravnost k vrhovnemu knjižničarju, sedečemu za pultom v kotu čitalnice.

»Ali vas smem nekake vprašati?«

»Izvolite, madame.«

GROF MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

99. nadaljevanje

V bližini večnega mesta ni čutil popotnik prav nikake radovednosti ali navdušenja, ki ga drugače kažejo vsi tujci, kadar zagledajo od daleč zvonik cerkve svetega Petra. Samo iz žepa je potegnil denarnico in vzel iz nje večkrat preganjen papir. Počasi ga je zravnil in pogledal, nato ga je pa skrbno spet zložil in spravil v žep.

Voz je zavil skozi »Porto del Popolo«, obrnil na levo in se ustavil pred hotelom »Pri Londonu«.

Na pragu je sprejel popotnika naš stari znanec Pastrini s klobukom v roki. Tujec je izstopil, naročil dober obed in povprašal po tvirki Thomson & French. Goštilničar mu je naslov na pamet povedal, zakaj to ime je bilo eno izmed najznamenitejših v Rimu.

Ko je tujec po kosilu stopil z vodnikom na cesto, se je odtrgal iz gručice radovednežev neki mož in mu neopazno sledil. Francozu se je očitno zelo mudilo k Thomsonu & Frenchu in tako je kmalu prišel na cilj. Njegov vodnik je ostal v predsobju, sam je pa stopil naprej. Tudi mož, ki se mu je bil obesil za pete, je vstopil za njim.

»Ali sta gospoda Thomson in French doma?« vpraša tujec.

Sluga ga vpraša, koga naj pri-
javi.

»Barona Danglarsa.«

»Izvolite!«

Vrata se odpro in sluga in baron vstopita. Neznanec, ki je prišel za Danglarsom, se spusti na klop. V sobi je bil samo en uradnik; kakih pet minut je mirno pisal svoje številke, ne meneč se za čakalca. Potem pa pogleda kvišku; videč, da ni nikogar v bližini, se obrne k došlecu.

»Ti tukaj, Peppino?«

»Da,« odvrne le-ta kratko.

»Ali mar vohaš plen pri debe-
luhu?«

»Vohanje ni bilo težko, ker so
nam ga že vnaprej najavili.«

»Torej veš, po kaj je prišel?«

»Menda! Po denar; samo do-
gnati moram, koliko.«

»To boš kmalu izvedel, prijatel-
j.«

»Vem. Samo svetujem ti, da me
ne navlečeš kakor zadnjič.«

»Ne boj se. Zdaj pa moram v
svoje opazovališče, drugače se mi
Francoz še izmuzne.«

Peppino prikima v znamenje,
da se strinja, uradnik pa izgine
skozi ista vrata, skozi katera sta
bila malo prej vstopila baron in
sluga. Čez kakšnih deset minut
se vrne, ves žareč od veselja.

»Nu?« vpraša Peppino.

»Imenitno!« vzklikne vrli u-
radnik. »Številka je okrogla.«

»Pet ali šest milijonov, ne?«

»Kako pa ti to veš?«

»Na pobotnico grofa Monte-
Crista?«

»Da! A če že vse veš, zakaj se
pa potem obračaš do mene?«

»Da bom za gotovo vedel, ali je
res tisti človek, o katerem so nam
pravili.«

»Da, on je... Pet milijonov!
Lepi denarji, kaj?«

»Mislim, da! Samo mi bomo od
tega dobili le par drobtin,« meni
filozofsko Peppino.

»Pst! Že prihaja!«

Uradnik jame spet škripati s
peresom po papirju, Peppino si
pa začne zaverovano ogledovati
strop. Vrata se odpro in prikaže
se Danglars, ves žareč od veselja,
z njim pa bankir; spremil ga je
do vrat.

Z Danglarsom odide tudi Pep-
pino.

Pred hišo je že čakal voz. Vod-
nik odpre vrata in baron se la-
gotno kakor dvajsetleten mlade-
nič zavihti vanj. Vodnik zapre
vrata in prisede k vozniku. Pep-
pino spleza na zadnji sedež.

»Ali naj svetlosti razkažem cer-
kev svetega Petra?« vpraša vod-
nik.

»Čemu?« odmahne baron. »Ni-
sem se prišel razgledovat v Rim.«
Sam pri sebi se pa pohlepno za-
reži: »Prišel sem, da se nalezem
denarja.«

S temi besedami se zadovoljno
potiplje po rejeni denarnici.

»Casa Pastrini,« zapove vodnik
kočijažu in konja se poženeta v
dir.

Čez deset minut je bil baron
spet v svoji sobi. Peppino je pa
sedel na klop pred gostilno. Po-
mignil je nekemu golobrademu
postopaču in mu nekaj šepnil na
uho; frkolin jo je jadrno ubral
proti Kapitolu.

Danglars je bil po srečno
opravljenem poslu truden in za-
span. Zato se je zleknil na poste-
ljo in zaspal, še prej si je pa de-
narnico skrbno spravil pod zglav-
je.

Drugo jutro se je Danglars do-
kaj pozno prebudil. S tekom je
pozajtrkoval in ker mu ni bilo
prav nič do znamenitosti večnega
mesta, je naročil že za opoldne
poštne konje.

Toda baron je delal račun brez
krčmarja in brez rimske policije.
Konje je dobil šele ob dveh, potni
list mu je pa vodnik prinesel šele
ob treh s policije.

»Po kateri cesti?« vpraša po-
stiljon po italijansko.

»V Ancono,« odvrne baron.

Mojster Pastrini prevede vpra-
sanje in odgovor in voz v diru od-
pelje.

AMERIKA

IN BERLINSKA OLIMPIADA

(f-w) Pariz, avgusta

Ameriški general Sherrill, bivši po-
slanik USA na Turškem, je dobil kot
nekdanji rekorder teka na 100 metrov
nalogo, da organizira udeležbo ameri-
ških sportnikov na berlinski olimpiadi.
Šel je zato k Adolfu Hitlerju, hotel pri-
njem izposlovati zagotovilo, da bodo
Nemci vzlic mržnji sedanjih narodno-
socialističnih mogočnikov do vsega, kar
ni »eistokrvno«, ravnali enako vljudno
in spodobno z vsemi sportniki, ki jih
mislijo Združene države poslati drugo
leto v Berlin tekmoval.

»Gospod kancelar,« je general Sher-
rill ogovoril nemškega voditelja, »po-
slati vam mislimo naše najboljše ljudi,
ne glede na barvo polti in obliko nosu.«
Videč, da je Hitler namršil obrvi, je
general dodal:

»Atletstvo, sodim, je že samo zase po-
sebno »rasa« — ali ne mislite tudi vi ta-
ko, gospod kancelar?«

Hitler se je ugriznil v ustnice. Hočes
nočes je moral obljubiti, da preganja-
nje židov v Nemčiji nikakor ne velja
tudi za nemške žide. Tako pojdejo
Američani drugo leto brez skrbi v Ber-
lin. (Intrans)

ZAKAJ NI KUPCEV?

(i-k) Neki ameriški časopis je pro-
učil, zakaj nekateri trgovci izgubljajo
kupce, in je prišel do tehle statističnih
podatkov:

slaba propaganda ali premalo propa-
gande: padeč kupcev za 15%;
previsoke cene: 15%;
slabo razstavljeno blago: 10%;
počasna dobava: 10%;
neprijazni prodajalci: 6%;
nezamenljivost prodanega blaga: 5%.

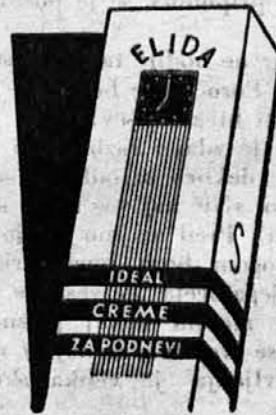
Dobra roba se hvali sama,
zato Dr. OETKER-ju ni potrebna reklama!

IZPOLNJENA ŽELJA VSAKE ŽENE!

Naravno lepa, negovana, ka-
kor je treba — večna želja
vsake žene. Zdaj ima pravi
pomoček — novo Elida
Ideal-kremo! Njene vrline:

izboljšana kakovost
požlahtnjen vonj
povečana tuba
popoln učinek

Ona se vleže takoj v kožo —
odpravi, ker ima v sebi
»hamamelis virginica«
majhne poškodbe na polti,
nečistoto in velike kožne znoj-
nice. Ona je idealna pod-
laga za puder — varuje pred
prahom, vetrom in slabim
vremenom — napravi polt
medlo in enakomerno lepo.

NOVA

ELIDA
IDEAL
KREMA

BREZ MAŠČOBE

in
ELIDA CITRON COLD CREAM
za čiščenje
in prehrano kože

V AVSTRIJI NI VEČ I. RAZREDA

(h-o) Dunaj, avgusta

Ravnateljstvo avstrijskih državnih že-
leznic je razglasilo, da bo v kratkem
ukinilo prvi razred na potniških in br-
zih vlakih.

Pri tej priliki ugotavlja železniški
statistični urad, da se v Avstriji vozi
99% potnikov v tretjem razredu — zna-
menje, da se je življenjski standard te-
meljito izravnal navzdol.

PRAVICA SE JE IZKAZALA

(x-1) Madrid, julija

Pred štiri in dvajsetimi leti je izginil
brez sledu pastir Grimaldos. Dve leti
kasneje so njegovi sorodniki okrivili dva
njegova tovariša, češ da sta Grimaldosa
ubila. Leta 1913 so orožniki osumljen-
ca prijeli. Ker nista mogla ničesar pri-
znati, so ju v preiskovalnem zaporu deli
na natezalnico in jima hoteli s silo iz-
vleči priznanje; še današnji dan se ji-
ma na pristih in v zapetih poznajo
brazgotine od mučilitve. H koncu, ko že
več nista mogla prenašati bolečin in
trpinčenja, sta si izmislila plesko pri-
povedko, kako sta Grimaldosa ubila in
zakopala njegovo truplo. Kopenje na
označenem mestu ni rodilo uspeha, zato
ju je ukazal preiskovalni sodnik znova
deti na natezalnico. Ker si nista znala
drugače pomagati, sta s prisego potrdi-
la, da sta svojo žrtev — pojedla!

Po petletnem preiskovanju ju je so-
dišče leta 1918 obsodilo na osemnajst
let ječe. Državni pravdnik je sicer za-
hteval smrt na vešalih, toda porota je

njegov predlog zavrnila. Obsodba je na-
vajala »vse podrobnosti umora«.
Sele letos je prišlo na dan, da sta oba
pastirja nedolžna. Španska vlada je uka-
zala oba pri priči izpustiti in jima je
določila do smrti primerno pokojnino,
da bi ju tako odškodovala za usodno
pomoto sodišča.

SPREHOD PO BESARABIJI

(h-o) Bukarešta, avgusta

Bivši romunski finančni minister Ar-
getoianu se je pravkar vrnil s potova-
nja po Besarabiji, pokrajini, ki so jo
Romuni po svetovni vojni vzeli Rusom.
V Bukarešti je dal časnikarjem tole iz-
javo o popotnih vtisih, ki si jih je na-
bral na tem »izletu«:

»Globoko me je presunilo, ko sem vi-
del obupne razmere pri poljedelcih med
Prutom in Dnjestrom, še bolj me je pu-
ogorčila neznanška poživljenost tam-
kajšnjih davčnih izterjevalcev. Sprito
tolike bede in krivico stori mora v še
tako dobrodušnem človeku zavreti kri.«

»A ni samo poživljenost fiska, ki
žene poštenemu državljanu kri v obraz,
še huje je to, da ti ljudje kar odkrito
kradejo in ropajo uboge davkoplačeval-
ce. Kadar hodijo pobirat davke, imajo
izterjevalci pravico najeti si voz; v ta
namen jim dajena uprava odmeri 40 le-
jev na dan (10 dinarjev). Toda brez-
vestne pijavke zaračunajo teh 40 lejev
pri vsaki davčni dolžniku; če
na primer izterjajo kateri dan davke pri
desetih kmetih iste občine, jih spravijo
od 400 lejev 360 v svoj žep.

»Z lastnimi očmi sem videl, kako je
neki izterjevalec zapovedal spremljajo-
čemu ga orožniku, da mora vloniti za-
klenjena vrata v neki hiši in odnesti na
dražbo pohištvo, ker je dotični kmet od
2500 lejev zaostalega davka dolgoval fi-
sku še 100 lejev (25 Din).«

Gospod Argetoianu nam je povedal
še mnogo drugih reči, pa se jih ne upa-
mo priobčiti iz strahu, da nas ne bi
cenzura (bukareška; op. ured.) proglasa-
la za državni nevarne. (»Dimineat«)

Sklenil se je o tem prepričati.
»Kam pa peljete?« vpraša mo-
ža na konju.

»Dentro la testa!« ponovi gro-
zeče isti glas.

Danglars pogleda skozi levo
okno in zapazi tudi tam v plašč
zavitega jezdeca.

»Ujeli so me,« zajecelja Dang-
lars s šklepečočimi zobmi in znoj
se mu poredi po čelu. Takrat se
prikaže mesec izza oblakov.

Danglars plaho preleti pokraji-
no okoli sebe. Oči se mu ustavijo
na velikanskih kamenitih akve-
duktih, ki jih je že prej opazil;
samo da zdaj niso bili več na des-
ni, temveč na levi. Zona ga oblije;
voz je drvel nazaj proti Rimu!

»O, jaz nesrečnež!« zamrmra.
»Gotovo so me francoska oblastva
zahtevala...«

Voz je drvel z vso hitrostjo.
Tako je minila ena ura in Dang-
larsova groza je čedalje bolj na-
raščala; zakaj vse bolj in bolj so
se množila znamenja, ki so kaza-
la, da se res vračajo v Rim.

Zdajci je jetnik uzrl pred se-
boj temno gmoto; mislil je že, da
se bo voz zadel ob njo. Toda koč-
jaž je obrnil drugam.

V naročju sreče • roman

PO-FRANCOŠČINI • PRIREDIL • L. A.

25. nadaljevanje

»Škoda,« je dejal zamišljeno. »In vendar bi ga prosil samo za roko njegove hčere, ničesar drugega; tega pa kot oče pač ne bi smel odkloniti. Tudi če mu ne gre od srca, bi že zaradi ljudi ne smel reči ne, da se jim ne bi dal v zobe... Saj mora biti vsakemu očetu hudo, če odkloni otroku svoj blagoslov na poti v življenje.«

Suzana je dvignila oči k njemu in videla, kako zaskrbljen je njegovo obraz.

»Ali na Ruskem toliko dajo na to?« je vprašala.

»Da,« je pritrdil. »Ne staršem ne otrokom ni ljubo, da bi se hči možila brez očetovega pristanka. Zato kažejo vsaj na zunaj dobro voljo.«

Videč kako jo je užalostila ta njegova pripomba, se je posilil k smehu.

»Nikar ne bodite tako žalostni, Suzana! Poročila se bova pač kakor siroti brez staršev!«

»Ne,« je zdajci razburjeno vzkliknila deklica in odločno stresla glavo. »Nič naj vas to ne skrbi, Saša! Pred najino vestjo in pred Bogom bova imela pristanek mojega očeta. Ne veste še, zato vam moram nekaj priznati, preden se zvežete z menoj. V mojem življenju je velika skrivnost...«

»Skrivnost?« je osupnil Jean.

»Da, Johan Barker...«

Rusu se je zjasnil obraz.

»Poslušam vas,« je nežno dejal.

»Gotovo že veste, da je gospa Kreugerjeva druga žena mojega očeta. Moja mati je umrla, že dolgo je tega... In moja mati...«

Utihičila je kakor v zadregi, išoč besed.

»Vaša mati?« je vprašal.

»Moja mati je na smrtni postelji izročila svojemu izpovedniku pismo z naročilom, da mi ga da, ko dopolnim dvajseto leto.«

»In?«

»V tem pismu mi priporoča Johana Barkerja, češ da ga je ljubila in da... da je... O, Bog!«

je vzkliknila iznenada z izpremenjenim glasom. »Kako težko mi gre to priznanje iz ust: bojim se, da me ne boste več marali, ko boste zvedeli.«

»O, nedolžni otrok, kakšne mi ali vam ne pridejo na um! Draga Suzana, vse te reči že dolgo vem: Johan Barker mi je sam vse povedal. Ljubil je vašo mater in... in tako ste prišli vil.«

»Vedeli ste to, pa mi niste nič rekli?« je vzkliknila deklica. Bilo ji je, kakor bi se ji bil težak kamen odvalil s srca.

»Tokrat se nisem smel deliti te skrivnosti z vami... nerodno bi vam bilo, da jaz to vem.«

»In me zato ne zaničujete?«

»Zakaj?«

»Ker sem hči... tega nesrečnega?«

»Johan Barker je zelo ljubezniv mož in vreden, da ga človek pobliže spozna,« je toplo rekel mladi mož.

Deklica je pogledala Jeana s široko odprtimi očmi.

»Zakaj govorite, česar ne mislite?«

»Motite se; kakor sem rekel, tudi mislim. Od takrat ko sem ga prvič videl — saj se še spomnite,

kdaj? — sem bil večkrat pri njem; spoznal sem ga od blizu, imel sem priložnost govoriti z njim in tako sem videl, kako srčno dober in nepokvarjen človek je.«

»Ali se ne motite? Da nimate koga drugega v mislih?«

»Ne, če vam povem: o Johanu Barkerju govorim. Vi se ga spomnite kot uboge, zapuščenega moža, ki ni imel niti za najpotrebnejše, moža bednega in nadložnega. O, gospodična, saj ne veste, kako hitro zdrkne človek na najspodnji klin družabne lestve, kadar ga usoda preganja... Vse naše rusko plemstvo bi vam moglo o tem pripovedovati. Verjemite mi, človek se le s težavo z lastnimi močmi izkoplje iz blata. Zdaj ko je preskrbljen in se nima več bati siromaštva, je našel spet vso svojo nekdanjo močnatost in dostojanstvo. Mogoče sem samo zato, ker sem toliko mislil na vas, dobra moja Suzana, iskal njegove duše in si skušal pridobiti njegovo zaupanje; vem le to, da sem bil srečen, ko sem to dosegel...«

»O, Saša, kako dobri ste!«

»Ne, Suzana, če si skuša človek pridobiti koga za prijatelja, še ni treba, da bi bil dober. Priznam vam pa, da sem bil srečen, ko sem videl, da se je pod vplivom mojih obiskov in najinih razgovorov kar prerodil.«

»O, kako me to veseli!« je vzkliknila Suzana in tlesnila z rokami. »Ne morete si misliti, kako sem srečna, ker se mi ne bo treba več sramovati izpovedi moje uboge matere. Ko se bova poročila, Saša, bova torej le imela pred Bogom in pred samim seboj pristanek tistega, ki mi je pravi oče.«

Saša ni odgovoril. Skušal se je živeti v Suzanino stališče.

»Sicer pa,« je povzela deklica in oči so se ji sovražno zaiskrile, »ko bova mož in žena, bom vse to povedala gospodu Kreugerju.«

Toda mladi Rus je resno odkimal.

»Ne, Suzana! Nikoli vam ne bi česa takega dovolil. To bi bilo grdo in senca takega dejanja bi padla samo na vas. Mož, ki vas je odgojil, varoval in vodil v življenje, od kar ste na svetu, je toliko kakor vaš pravi oče. Zato ima pravico do vašega spoštovanja in hvaležnosti. Če bi mu kaj takega vrgli v obraz, bi zagrešili nizkotonost, ki vas ne bi bila vredna. Zakaj gospod Kreuger je prepričan, da ste njegova hči, njegova ljubezen do vas je očetovska in v vas vidi otroka tiste, ki je bila njegova žena. Obljubite mi, Suzana, da vam nikoli ne bo prišlo kaj takega na um.«

Deklica se je nasmehnila.

»Boljši ste kakor jaz, Saša... V opravičho naj mi bo, da ne morete vedeti, kako grd je bil ondan z menoj.«

»Ne smete mu zameriti; zakaj neizpodbitno je, da vam je dobro hotel.«

»O, Saša, saj ni mogoče, da bi bil v taki zmoti!«

»Lahko mi verjamete, Suzana, da je pošteno mislil. Razen tega mi je pravkar prišlo na um... če bi nekega dne prišel k meni otrok, ki bi ga imel za svojega... in bi mi rekel nekaj podobnega...«

»O, Saša, kako si morete kaj takega sploh misliti!« je užaljeno vzkliknila Suzana in se še tesneje prižela k njemu. »Prisežem, Saša, da bom ljubila samo vas in da vam bom zvesta do smrti!«

»Ljubezen moja!« je vroče šepnil mladi Rus in ji strastno poljubil obe roke.

Zdajci je pa opazil na njenem prstancu prekrasen briljantni prstan. Nežno ga ji je snel.

»Ta prstan mora dobiti nadomestilo,« je samo dejal.

S temi besedami je vzel iz žepa popolnoma nov tok in ga ponudil Suzani.

»Evo vam drugega, srce moje! Nosila ga je nekoč moja prababica; ena izmed redkih dragotin je, ki sem jih rešil iz Rusije. Ali vam jo smem ponuditi kot simbol najine zaroke?«

Odprla je tok in zagledala čudovito čist demant, ves obdan z rubini. Prstan je ležal na blazinici iz motne svile; iskril se je, da ji je malone jemalo vid.

Suzana se je kar zaverovala vanj. Toda njegova vrednost ji še na um ni prišla; v njem je videla samo eno: simbol zveze, ki ju bo družila.

Instinktivno je pomolila Jeanu roko, da ga ji je sam nateknil. In

Zanimivosti

z vsega sveta

Nenavaden samomor pilota. V Minneapolisu je skočil učenec pilotske šole Fields s padalom iz letala, med padanjem si je pa pognal kroglo v glavo. Padalo je po vseh predpisih pristalo na letališču, toda samomorilec je bil že mrtev.

Ženskam je prepovedano delo v rudnikih. Mednarodna konferenca za delo v Bernu je prepovedala ženskam delo v rudnikih. V rudnik bodo smele samo one ženske, ki bodo opravljale socialno in zdravstveno službo.

Sedem deklet je skočilo iz višine 7000 metrov s padalom. V Sovjetski Rusiji so ženske od zlojda hrabre. Pred kratkim jih je kar sedem skočilo iz vrtočlave višine. Junakinje so dosegle nov ženski svetovni rekord.

300 zaključev biserja so zdrobili v prah in vrgli v morje. Na Japonskem je več trdk, ki trgujejo z biseri, zdrobilo ogromno količino biserja v prah, hoteli tako zavreti padanje cen.

Ženski postajenačelnik. V Šou na Japonskem je 14 letno dekle načelnica postaje. Siehni dan vozi skozi njeno postajo 30 vlakov. Menda ni mlajšega postajenačelnika na svetu, ženskega pa prav gotovo ne.

Klice hribe je našel neki ameriški zdravnik. Misi je cepil z bacilom hribe in jih potem tudi ozdravil. Radovedni smo, ali se bo poizkus tudi pri ljudeh obnesel.

Otroške avtomobilске dirke so priredili 7. julija v sovjetski Rusiji. Otroški avtomobilisti ste Rusija že okrog 150.000. Dirkali so na posebnem, za deco prirejenem dirkališču.

Vsak peti Anglež kupuje londonske časnike. London tiska siehni dan 9 milijonov 600.000 izvodov najrazličnejših časnikov. »Daily Herald« izhaja v 2.020.000 izvodih, »Daily Express« ima 1 milijon 800.000, »Daily Mail« 1 milijon 780.000 naklade, »Times« pa prodaja samo 180.000 izvodov.

Na vsaki francoski pošti lahko ljudje brezplačno oddajajo slike. Seveda velja to pred vsem za uredništva časnikov, a tudi zasebnikom je to veselje dovoljeno; utegne pač biti malo drago.

ko ga je imela na prstu, ga je vroče pritisnila na ustnice.

»Ljubezen moja!« je dehnil mladi mož, zamiraje od sreče. »Zakolnem se vam, da vas bom ljubil do konca svojih dni!«

»Verujem v vas in vam zaupam,« je rekla resno in počasi. »Verujte tudi vi vame: vaša bom do konca svojega življenja.«

Tokrat se je mladi mož spomnil briljantnega prstana, ki ga je bil snel z njenega prstanca.

»Ali mi dovolite, da ga obdržim? Ta prstan, ki ga je nosila moja mala Suzanica, ko je bila še deklica, mi bo zmerom zbuja najdražje spomine: v njem bom videl talisman svoje sreče.«

Tako govorec si je nateknil zlati obroček na mezinec.

Neka podzavestna domneva je šinila takrat Suzani v glavo, da je rekla: »Veste, prstan je pristen; zato ima veliko vrednost!« Toda mlademu možu ni niti na um prišlo, da bi se bila utegnila obotavljati zaradi njegove velike cene.

»Ali ni vse pristno in pravo med nama?« je samo odgovoril.

Že dolgo potem je bilo, ko se je deklica spomnila teh besed in preprostega načina, kako jih je mladi Rus izgovoril.

Zdajci je pa Jeanu zletela neka misel po glavi.

»Tri četrta na dvanajst je že, ljuba Suzana! Ali vas doma čakajo s kosilom?«

»Ne, povedala sem, da danes ne bom doma obedovala... Menda sem se podzavestno zanašala, da me boste vi povabili...«

»O, ljuba, davi se še v sanjah nisem drznil upati, da bom učal tako popolno srečo... Tako mi je, kakor da bi sanjal in da se bom zdaj zdaj prebudil.«

»Nič se ne bojte, Saša! Jaz sama stojim pred vami, nikak fantom iz vaših sanj.«

»Toda živa bitja imajo tek po jedeh, zato je prav, da začnem misliti, kako bomo nasitili našo malo Suzanico. Nu, kaj bova napravila za današnjo proslavo najine zaroke?«

»Šla bova kam na kosilo, kjer bova popolnoma sama.«

»Ne,« se je nasmehnil. »Navada ni taka, da bi puščali zaročence same za mizo.«

»To imate pa prav. Dobro, pa pojdiva v restavracijo.«

»Že, a vendar... Nekaj boljše ga bi predlagal: povabiva nekoga, ki bo prav tako srečen z nama, kakor midva v njegovi družbi.«

»A kdo naj bi bil ta človek, ki bi užival v najini sreči? O, že vem: Natalija Petrovna!«

»Nak, zgrešili ste, Suzana! Predalec je do nje.«

»Potem pa res ne vem, kdo naj bi bil.«

»Nu, Johan Barker,« je predlagal.

»On?« je osupnila.

»Da: ali ne bi mar tudi on užival v najini sreči? Kolikokrat mi je že govoril o vas!«

»Saj sploh ne ve, kdo sem!«

»Pač, Suzana; spoznal vas je.«

»Kako, ko me ni pa poprej še nikdar videl!«

»Premislite malo, ljuba... Saj je slikar, kako ne bi bil potem opazil podobnosti med vami in vašo materjo!«

»Saj res! Na to še mislila nisem. Tak ste se res zanj odločili?«

»Mislim, da si ne moreva želeti lepše proslave najine zaroke kakor zbliznanja z njim in njegovega veselja, ko bo sedel sredi med nama... Saj veste, da se potem preseliva na Angleško — kdo ve, ali ga bova še kdaj videla!...«

»Da, spet imate prav,« je priznala nekoliko v zadregi. »Ne

smete mi zameriti, Saša, če ne kačem tistega navdušenja kakor vi... Zakaj kljub vsemu, kar ste mi o njem pripovedovali, se podobe tega siromaka, kakor sem si jo ohranila v srcu, še zmerom malo sramujem. A vendar, prav ste rekli: njegov prostor je danes pri nama. Spominjal me bo moje uboge mamice, in zdelo se mi bo, kakor bi tudi ona sedela med nama in naju blagoslavljal.«

»Kar koj stopim in mu telefoniram, da naju počaka s kosilom.«

Ko je mladi mož par minut nato odložil slušalko, mu je Suzana vsa ganjena stisnila roko.

»O, Saša, koliko boljši ste od mene! Že v drugo vam moram to priznati... V svojem zaničevanju vrednem ponosu sem se že bala, da ne bi bila Barkerjeva navzočnost zame poniževalna.«

»Takšen občutek vas ne bi bil vreden, srce moje! Sicer se pa ne bojte, ničesar se vam ne bo treba sramovati, saj sem vam rekel, da je ta človek moj prijatelj, in v teh stvareh se name lahko zanesete: malo je ljudi, ki bi se mogli ponašati z mojim prijateljstvom.«

Dvajset minut nato ju je taksi odložil pred vrati dokaj čednega velikega poslopja.

Suzani je razbijalo srce od veselja, ker je v zlic svojemu ponosu mislila na to, da je njen oče, njen pravi oče tisti, ki ga bo našla po tolikih letih; neprijaznost gospoda Kreugerja jo je njemu instinktivno približala. Od tesnobe in strahu ji je pa razbijalo srce, ker ji je kljub vsemu neprestano stala pred očmi slika nesrečnega starca, kakor ji je ostala v spominu še izza obiska v Vrhovcih. Zato se je deklica tako bala, da ji ne bi komaj porojene dekliške sreče skalil ta neprijetni spomin.

Pred vrati je stal neki gospod kakih šestdesetih let; kazalo je, da nekoga čaka. Visok je bil in suh, z gladko obrtim obrazom, v temni obleki in svetlem plašču; vsa njegova zunanost je izdajala negovanega gospoda in pač nihče ga ne bi mogel spravljati v zvezo z zanemarjenim in umazaniam starcem iz predmestja.

Suzani je to najprej udarilo v oči, še preden je spoznala, da stoji pred njo mož, ki sta bila k njemu namenjena.

Vsa osupla je gledala, kako je Saša stopil k tujcu in mu ponudil obe roke; neznanec se je od veselja razširil obraz.

»Ljubi Aleksander!...«

»Dobri moj prijatelj!...«

Krepko sta drug drugemu stresla roko, potem je pa mladi Rus pokazal na svojo spremljevalko.

»Dovolite, da vam predstavim svojo zaročenko Suzano...«

Obrnjen k njej je pa dejal:

»Moj prijatelj Johan Bur-

ham...«

Stari gospod je osupnil, a samo za trenutek; potem se mu je razširil obraz.

Konjske dirke

Na Cvenu pri Ljutomeru bodo na praznik 15. avgusta spet jesenske konjske dirke.

Tri dni kasneje, torej 18. avgusta, bo pa staroslavno Kolo jahačev in vozačev v Ljutomeru obhajalo šestdesetletnico svojega obstoja. Ta dan bo za Ljutomer in vso bližnjo in daljno okolico praznik — kmetski praznik — naših vrlih in podjetnih Prekov. Nikjer na Slovenskem ni konjereja na tako visoki stopnji kakor prav v prileški metropoli. Kmet je pošten in ponosen na svoje čestokrvne živali. Letos so si celo z Dunaja izposodili plemenskega žrebca najplemenitejše krvi. Svoje podjetnosti jih ni sram; kaj še! Vsako leto se postavljajo na spomladanskih in jesenskih dirkah s svojimi plemenitimi živalmi.

Društvo, zlasti pa postrtyovalnim in za napredkom stremecim kmetovalcem naše iskrene čestitke k šestdesetletnici.

Izvrsten je Dr. OETKER - ja glas, prodril je v najmanjšo gorsko vas!

Za god in praznik mati dobro ve, otroci se Dr. OETKER-jevih kolačev vesele!

Pa ne pozabi!

Napisal Aladar Laszlo

Na letoviški postaji stoji vlak. Vse je pripravljeno za odhod; sprevodniki že zapirajo vrata. Vsi oddelki so prenapolnjeni; sami zakonski možje so, ki se privajajo k oknom, da še poslednjič pomahajo v pozdrav ženam in otrokom. Gospod Klein se naslanja na okno, njegova žena in dvojčka Kurt in Elza pa stojijo na sosednem tiru in strmijo molče v očeta. Komaj dvigne postajena-čelnik roko — v znamenje za odhoda — se domisli počitniška trojica različnih važnih stvari, ki jih mora oče do prihodnje sobote za gotovo opraviti.

Gospa Klein: Ne pozabi stopiti k Mary, pa povej teti Rozi, da jo tisočkrat prosim, naj mi na trgu kupi deset kil borovnice za vkuhanje... kozarci za vkuhanje stoji na spodnji polici v shrambi... Micka naj jih pomeje... ključ od shrambe je v jedilnici pod uro... Pa sta dva ključa tam. Manjši je za uro...

Kurt: Očka, ne pozabi na moje kolo; bržčas je že popravljeno...

Gospa Klein: V knjižni omari boš našel v konverzacijskem leksikonu — knjiga »Doc do Ec« — pergamentni papir od lani...

Elza: Nikar mi ne pozabi prinesiti pol tucata žog za tenis, očka, pa boljše kakor onkrat...

Gospa Klein: Pošlji h krznarju po moj kožuh, pa mi ga prinesi v soboto. Prosim te, ne pozabi...

Gospod Klein: Čemu ti bo kožuh v tej vročini?

Gospa Klein: Slehera dama nosi tu zvečer kožuh. Čakaj! Pa še to! Precej jutri pojdi k trdku Dick in kupi štiri metre onega modro rumenega progastega blaga, ki sem ti ga pred mesecem pokazala v izložbi. Odesi ga h gospe Breuer in ji reci, naj mi sešije pižamo. Bolero naj bo tako položeno, kakor ga nosi Ela na ti-

sti pidžami, ki si jo je kupila v Opatiji.

(Vlak se je med tem začel počasi premikati; gospa in otroci tečejo spremljaje vlak po sosednem tiru in stresajo še nova naročila.)

Kurt (zažene očetu nogometno žogo, ki jo je doslej stiskal pod pazduho): Očka, mehanik naj mi zakrpa še žogo! (Žoga zadene v šipo in jo zdrobi. V oddelku se vse zgane, neki sopotnik kliče na pomoč, drugi energično zahteva sprevodnika.)

Gospa Klein: Nikar mi ne pozabi... (Zdi se, da se mož briga za črepinje, zakaj z glavo je obrnjen v oddelek in se glasno pogaja z dvema sopotnikoma.) Meni zdaj poslušaj!... Stiskalnice za limone prinesi s seboj, sicer si ne moremo pripravljati limonade!

Gospod Klein: Kakšno stiskalnico?

Gospa Klein (napravi z dlanmi lijak): Stiskalnice za limone!

Gospod Klein (miga z roko, čes da ne razume; vlak pelje že s precejšnjo hitrostjo).

Gospa Klein (stiska roko, kakor bi ožemala limono): Razumeš?

Elza: Očka, Editi telefoniraj, naj pride v soboto s teboj.

Gospod Klein: Seveda pridem v soboto!

Elza: Ne ti. Edita naj pride!

Gospa Klein (rjoveče): Reci gospe Breuer, da se odpelješ že v četrtek, sicer pidžame do sobote ne bo sklončala!

Gospa Klein (rjoveče): Pidžame ne potrebuješ v soboto?!

Gospa Klein: Moj Bog!... Prinesi črne naočnike... Pojdi k Srečku v drogerijo in ga prosi, naj mi zmeša olje za solnčenje... On že ve... Ricinovo olje pomešano s sezamovim...

Gospod Klein (maha ves obupan v znak, da ne razume niti be-

sede, zakaj ropot koles je močnejši od glasu njegove žene. Dogodek, ki ga ne mož ne družinski oče ne pomni!)

Teden dni kasneje

Gospod Klein (se pripele v soboto spet na letovišče). S petnajstimi zavitki obložen stopa iz vagona in ponosno izboči prsa rekoč: Vse sem uredil! (V stanovanju se stisnejo vsi k očetu in razburjeno pričakujejo presenečenj.)

Gospa Klein (kaže z roko na košaro, zašito v vrečo): Kaj imaš to?

Gospod Klein: To so borovnice, ljubica!

Gospa Klein: Borovnice? Kaj mi neki rabijo borovnice?

Gospod Klein: Rekla si mi, naj Elo poprosim za borovnice.

Gospa Klein (osuplo): Elo? Že dve leti sem sprta s to gosjo!

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlo-lila srajce, ovratnike, zapetnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

TOVARNA JOS. REICH
LJUBLJANA

Gospod Klein: Ona je prav istega mnenja. Nič dolgo se nisem z njo prepiral; šel sem sam na trg in kupil borovnice.

Gospa Klein: Prosila sem te vendar, da pojdeš k Mary in naprosiš teto Rozo, naj mi kupi borovnice za vkuhanje. Ele sploh omenila nisem. Še manj pa to, da bi borovnice ti semkaj prinesel.

Gospod Klein: To bo pa menda držalo, da naj sešije gospa Breuer domačo obleko po vzorcu Maryne iz Opatije?

Gospa Klein: Ludvik, omedlela bom! Kdaj za pet ran božjih je pa bila Mary v Opatiji?

Gospod Klein: Mary se je tudi čudila.

Fino perilo

bo vedno brezhibno, če vzameš za pranje pravi LUX!

pristen samo v tem zavitku

Gospa Klein: Mary tudi k Breuerci šivat ne nosi!

Gospod Klein: Tudi gospa Breuer tako pravi. Za čigavo domačo obleko torej gre?

Gospa Klein: O domači obleki živ krst ni govoril. Naročila sem ti, da mi daš sešiti pidžamo! Tako, kakor jo je lani Ela iz Opatije prinesla.

Gospod Klein: Saj vendar že dve leti ne govoriš z Elo...

Gospa Klein: Kljub temu lahko kopiram njeno pidžamo! (Strogo in nič dobrega ne obetajoče gleda na drugi zavitek.) Nu, in kaj je to?

Gospod Klein: Leksikon!

Gospa Klein: Kakšen leksikon?

Gospod Klein: Saj ni ves! Samo zvezek »Doc do Ec«, kakor si si ga želela.

Gospa Klein: Grom in peklo! Rekla sem ti samo, da je v tem zvezku pergamentni papir od lani. Za borovnice! (Vzame pergament iz leksikona.) Borovnice in pergamentni papir mi prineseš na letovišče! Be...

Elza: Očka, ali si telefoniral?

Gospod Klein: Seveda, otrok dragi, toda Elen noče priti...

Elza: Z Elen sva vendar na smrt sprti. Edito Kellerjevo sem mislila... (Brska med zavitki.) Kaj pa klopoče v tej škatlji?

Gospod Klein: Žoge za tenis!

Elza: Klopotaajoče žoge?

Gospod Klein: Ali mar nisi rekla žog za namizni tenis?

Kurt: Kaj je pa z mojo nogometno žogo?

Gospod Klein: Na sodnji jo imajo. Šipo si ubil! Sicer sem pa hkratu vložil še tožbo zaradi razžaljenja časti. (Preda ženi zavojček.) Tole je pa za mamico!

Gospa Klein (odpre in ostrmi): Stiskalnice za krompir? Kaj naj počnem z njo?

Gospod Klein: Meni je to ugan-ka!

Gospa Klein: Prosila sem te za stiskalnice za limone, da bi lahko sama pripravljala limonado!

Gospod Klein: S tole se da vendar stiskati! Kali?

Gospa Klein: Ne... Si bil pri Srečku v drogeriji?

Gospod Klein: Seveda, saj, si mi vendar jasno in glasno dovolj naročila... (Ji da steklenico.) Tako! Tu imaš zdaj najfinejše ricinovo olje!

Gospa Klein: Sveta pomagalka! Dejala sem vendar: olje za solnčenje!

Gospod Klein: Ricinovo si rekla. Da ali ne?

Gospa Klein: Da, toda ricinovo mešano s sezamovim.

Gospod Klein: To pa ne bo hude nesreče, če sezamovo manj-ka!

Gospa Klein: Obupno! Pet do šest malenkostnih naročil, pa še te vse vkup pomešaš! Kje je pa moj kožuh?

Gospod Klein: To sem pa menda zadel!

Gospa Klein: Kje je?

Gospod Klein (se ves zbezan ozre naokoli): O, hudirja! Kožuh sem pa v vlaku pozabil!

Lawrence med divjimi Hurdi

Tudi za rešitev mosulskih petrolejskih vrelcev se imajo Angleži zahvaliti svojemu narodnemu junaku

(Gl. štev. 22—27 in 29—31)

Nikoli ni javnost izvedela, kako se je pravzaprav zgodilo, da je kralj Amanulah izgubil afganski prestol. Vemo sicer, da so se Afganci spuntali, toda punta je moral biti nekdo kriv, in ta nekdo ni bil nihče drugi kot polkovnik Lawrence. Podrobnosti o pripravah te vstaje so se raznesle šele prav kasno.

Na indijsko-afganski severni meji je takrat prav slučajno taboril oddelček angleškega bojnega letalstva. Med letalskimi mehaniki je bil tudi neki prostak Shaw, ki ga poznamo že iz prejšnjih poročil kot polkovnika Lawrencea.

Cepprav je bil prostak Shaw navaden mehanik, je smel vendar odhajati iz taborišča kadarkoli se mu je zadelo, in časih se po cele dneve ni vračal v Pešavar.

Imel je stalno dovoljenje, ki mu je odprlo vsaka vrata, in vsaka straža je morala podnevi in ponoči spustiti. Kaj je delal in počel, ni bilo nikomur nič mar, in nihče ga ni smel izpraševati. Pač je pa prav pogosto zahajal na pešavarsko pošto in od onod pošiljal na naslov londonskega »Intelligence Service« šifrirane brzojavke...

Še preden se je vstaja v Afganistanu popolnoma razvila, se je zgodil v Indiji afganski meji čuden primer: obmejni stražniki so prijeli nekaj sumljivih in stražniki in našli pri njih bombe, sa-Afgancev in našli pri njih bombe, sa-Afgancev in našli pri njih bombe, sa-

Kljub obširnemu poizvedovanju domaćini nikoli niso mogli zavohati pravega Shawa, zakaj danes je bil oblečen

tako, jutri drugače. Vsi poskusi, da bi ga spravili s sveta, so se Afganecem, pristašem kralja Amanulaha, izjalovili.

RUSKE ČEKE IŠČEJO LAWRENCEA

Kralj Amanulah in njegovi zvesti pa kljub vsem neuspehom niso odnehali. Za vsako ceno so hoteli ubiti svojega najnevarnejšega sovražnika, povzročitelja krvave meščanske vojne. Tako je prišla v Pešavar večja karavana Afganecv. Ti možje so trdili, da so trgovci, in so prišli nakupovat živeža za afgansko vojsko. Angleški protivohuni so pa spoznali v dveh Afganecih znana agenta ruske »čেকে«, ki so ju bili že pred leti srečali v Leningradu.

V Pešavarju so se ti trgovci prav živo zanimali za prostaka Shawa, zato so seveda postali angleškim vohunom še bolj sumljivi. Angleži so hoteli Lawrencea obvestiti, da preži nevarnost nanj, toda našli ga niso ne v Pešavarju, ne drugod. Izginil je, kakor da bi se bil v zemljo vdrl. Zaradi tega so se Angleži upravičeno bali za njegovo življenje, zakaj po njem bi bilo, če bi ga dobili Afganci v roke.

Ze so mislili na to, da bi kratko in malo prijeli vse sumljive trgovce, toda za aretacijo niso našli pravega vzroka. Šele kasneje, ko so ti sumljivi Afganeci odšli iz Pešavarja, so Angleži izvedeli, po kaj so bili prišli. Bili so prijatelji kralja Amanulaha, hkratu pa agenti boljševiške »čেকে«. V Indijo so jih bili poslali samo zato, da bi našli Lawrencea in ga ubili. Vendar se jim njihova namera ni posrečila in Lawrence je ostal živ in zdrav.

INTERPELACIJA V ANGLEškEM PARLAMENTU O LAWRENCEU

Lawrence je bil v tistem času že zelo znana in spoštovana osebnost, zlasti so ga čislali njegovi ožji rojaki.

Angleški listi so v tistih dneh, ko je Lawrenceu od vseh strani pretila nevarnost, objavili različne vesti: da je

prostak Shaw obkoljen sredi med sovražnimi Afganci, da so ga našli v bližini Pešavarja mrtvega i. t. d.

Zaradi teh pretiranih vesti so celo poslanci spodnje zbornice zahtevali od vojnega ministra pojasnila; kaj je angleška vlada storila, da obvaruje zasluznega polkovnika Lawrencea v Indiji? Ali je res, da je polkovnik mrtev? In če je živ, ali misli angleška vlada, če ne gre drugače, s silo izgnati polkovnika Lawrencea iz nejevernega indijskega pekla?

V spodnji zbornici je nastala zaradi prostaka Shawa pravcata revolucija. Vlada je hočeš nočeš popustila in zdi se, da je moral Lawrence h koncu res po vladnem naročilu zapustiti Indijo in se vrniti na Angleško. Angleška vlada in spodnja zbornica sta se torej hudo bali za Shawovo življenje.

Majhnega in slabotnega plavalaslega prostaka je vlada celo tako visoko cenila, da mu je dala v Pešavarju poseb-

...IN USTVARIL JO JE IZ ADAMO-VEGA REBRA

»Vprašam se, zakaj je Bog žensko nazadnje ustvaril.«

»Prav gotovo zato, da ga ne bi ovirala pri ustvarjanju.« (»Rire«, Pariz)

no letalo, da je z njim odletel do Bombay. Tam ga je že čakala posebna bojna ladja in ga prepeljala na Angleško. Tako veliko čast ni angleška vlada izkazala niti svojim najbolj zaslužnim vojskovodjem in ministrom.

Ko je prišel Lawrence v London, ga je sprejel sam predsednik vlade sredi svojih ministrskih tovarišev. Minister Churchill mu je pristrčno čestital za uspehe v svetovni vojni in ga hkratu vprašal, ali se Angleška lahko tudi še v bodoče zanaša na njegovo sodelovanje.

»Zmerom!« je kratko in preprosto odgovoril Lawrence.

LAWRENCE ZADUŠI KURDSKO POBUNO

Dalje časa se ni nič slišalo o prostaku Shawu. Umaknil se je hrupnemu življenju in se pečal samo še s svojimi znanstvenimi poskusi, zakaj samo ti so ga še zanimali.

Toda na političnem nebu Velike Britanije so se kaj kmalu spet pojavili temni oblaki. Diplomate so izvedeli, da se v okolici Mosula puntajo Kurdi in ogražajo neprepredljive petrolejske vrelce, last angleške vlade. Zdi se, da so Kurde spuntali boljševiški agentje; prav gotovo so jim dajali denarja, orožja in streliva. Ker so napadi Kurdiv postajali čedalje pogostejši, so morali angleški vojski s silo izprazniti nekaj okoliških naselbin. Angleška vlada je tedaj naprosila še kralja Iraka za pomoč, toda Irak Angležem ni mogel mnogo pomagati, zakaj komaj so se prikazale iraške čete, so jo Kurdi hitrih nog odkurili na turško ozemlje, kamor jih niso mogli zasledovati. Komaj so jim arabski in angleški vojski obrnili hrbet, so pa spet navalili na petrolejske vrelce.

Ze se je zdelo, da bodo morali Angleži poslati v Mosul močne oddelke vojakov v zaščito vrelcev. Toda med tem ko je angleška vlada iskala izhoda iz zagate, so vpadi Kurdiv nenadoma prenehali. Nihče si ni vedel razlagati, zakaj in čemu so nenadoma obrnili plašče po drugem vetru.

Zgodilo se je takole: Med tem, ko so Kurdi odšli v Mosul, da bi napadli petrolejske vrelce, so v

turškem delu Mezopotamije sovražna plemena naskočila njihove vasi, jih oropala in jim pobila žene in otroke. Kurdi so že več let živeli v dobrih odnosih s svojimi sovražniki, zato se seveda še zdaleč niso nadejali, da bi jim utegnili lepega dne skočiti v hrbet.

Kmalu nato so turški časniki razjasnili to skrivnost. Za časa odsotnosti Kurdiv se je nenadoma pojavil v Mezopotamiji polkovnik Lawrence in spuntal sovražnike Kurdiv. Ker je prav dobro poznal njihove navade in njihovo sovražstvo, mu je šlo delo prav lahko od rok. Od tistih dob seveda Kurdi niso bili več varni življenja svojih žena in dece, ne svojega imetja, zato se niso upali nikoli več napasti mosulskih petrolejskih vrelcev.

Polkovnik Lawrence je tudi tokrat rešil Angležem ogromno bogastvo.

LAWRENCE KOT MOTORSKI STROKOVNJAK

Od onod se je Lawrence spet vrnil na Angleško in se spet posvetil znanstvenemu delu. Zraven je pa ostal mehanik v nekem angleškem pristanišču pri oddelku vojnega letalstva.

Najbolj so ga zanimali bencinski motorji za letala, motorna kolesa in motorne čolne. Kaj hitro se je seznanil z vsemi skrivnostmi moderne tehnike, in njegovo strokovno mnenje je bilo do malega bolj upoštevano kakor znanje poklicnih inženjerjev.

V časnikih in revijah je objavil mnogo svojih razprav in celo z izumi se je pečal. Angleško strokovno časopisje je slavilo Lawrencea kot najbolj večjega letalskega strokovnjaka v vsej Veliki Britaniji.

Pravljčnost, ki je že od nekdaj odajala tega skrivnostnega moža, je cvetela tudi na Angleškem. Nekateri so celo pripovedovali, da je Lawrence iznašel obrambno sredstvo proti tako imenovanim »smrtnim žarkom« in da preizkuša sredstva, ki naj bi vse škodljive in strupene pline razgnala. Seveda ni bilo nič res, toda ljudje so že taki, da morajo o narodnih junakih zmerom pesniti nova junaštva.

(Dalje prihodnjik)

Skrivnostni gorski prehod

Na severnem koncu Indije je kajberski prehod, najvažnejša cesta v vojaškem oziru. Ze Aleksander Veliki je poznal ta več ko 50 kilometrov dolgi gorski prehod med Pešavarjem in Kabulom, odkar so pa zavladali v Indiji Angleži, je postal prehod do malega slaven. Ko je Napoleon na svojem egiptanskem pohodu hotel ubrati pot po stopinjah svojega zglebnika Aleksandra Velikega, je bil Kajber prvič v resni nevarnosti. Toda Napoleon se je urezal in Angležem se je odvalil kamen od srca.

Leta 1830. je postal položaj v Indiji spet resen. Rusi so prodirali preko Sir-Daria, Perzijski pa, podpihovani po ruski diplomaciji, tudi niso hoteli držati

le v letih 1905—1907. Ruska železnica od Kaspiskega morja do Samarkanda pa itak ni vznemirjala Angležev, saj ni imela zvez s središčem ruskih vojaških poveljstev.

Za bolgarske vojne so Angleži skoraj pozabili na svoje križe in težave v Indiji. Bolj jih je bolela naglo naraščajoča krepitev Nemčije, ki je ogražala »evropsko ravnotežje«. Ker se je Anglija morala razbremeniti skrbi v Aziji zaradi Severnega morja, je sklenila z Japonsko pogodbo. Japonska, ki si je s to zvezo z Anglijo podprla hrbtnico, je pričela koketirati z vojno proti Rusom. Slabo finančno gospodarstvo carske Rusije je moralo iskati opore pri Francozih, a ker je bila tam gmotna pomoč prešibka, so zasneli Rusi še angleški funt. Zmaga Japoncev je potem kar čez noč pokopala ugled Rusije med azijskimi narodi, hkratu je pa spravljala v nevarnost tudi ugled vseh evropskih narodov. Čeprav je vrgla rusko-japonska vojna Angležem lepe denarje, čeprav je uničila ruski vpliv v Aziji in čeprav je dvignila angleški ugled v Indiji, pa vendar ni prinesla Angležem mirnega spanja. Narobe! Angležem so se šele takrat odprle oči! Videli so, da morajo od tistih dob računati z novo politično silo, z Japonsko, kakaj na dlani je bilo, da Japoncem prva zmaga ne bo dovolj. Zaradi tega je Anglija leta 1905 ob obnovitvi pogodbe z Japonsko zahtevala, da ji ostane zadržana nedotakljivost njenih kolonij v Aziji. Med tem ko je Angliji nagnal že nemški »Drang nach Osten« strah v kosti, se je pojavila nenadoma še mnogo večja nevarnost.

Povojni dogodki, zlasti najnovejši, dokazujejo, da je Japonska željna še novih zmag. Kitajcem so vzeli že Mandžurijo, Ruse so prisilili, da so jim za slepo ceno prodali vzhodno-kitajsko železnico, zdaj se pa pripravljajo na novo osvajanje kitajskega ozemlja.

Vsa ta dejstva so Angležem po pravi trn v peti, kakaj kajberski gorski prehod, nevaren skalnat branik, utegne postati kaj kmalu spet prizorišče nove krvave drame, v kateri bodo morali Angleži igrati glavno vlogo, če jim je kaj do ugleda in oblasti v Indiji. Kajber postaja od dne do dne važnejši, skrb Angležev pa vse večja in večja.

Ta gorski prehod, ki je že Aleksandru Velikemu, Napoleonu in še marsikateremu zavojevalcu dišal prijetneje od pečenega piščeta in ki spravlja zdaj Angleže ob spanje, bomo videli v vsej veličini in skrivnostni romantiki v najnovejšem Paramountovem filmu »Bengali«.

Novi Chaplinov film

Hollywoodski poročevalci prinašajo prve vesti o novem filmu, ki ga pripravljala Charlie Chaplin že več let. Tudi v tem filmu Chaplin ne bo govoril; prav tako kakor leta 1930 dodelane »Luči vlemestac« bo novi Chaplinov film duhovita, z godbo podprta tragikomedija. V njej si bo Chaplin privoščil novodobno produkcijo in gospodarsko stisko, nastalo zaradi nje.

Naslov filma bo »Št. 54.632«. Tako oštevilčeni otožni junak dela v ameriški avtomobilski tovarni. Dan za dnem, leto za letom ne počne drugega, kakor da z vratolomno naglico zlag skup po dva in dva majcena vijake. Zurno jermenje mu ne privoščiti niti toliko časa, da bi odgnal nesramno muho, ki si je izbrala njegovo čelo za promenado. A ker ni št. 54.632 nikak stroj, temveč samo ubog trpinčen človeček, se zgodi nesreča: roka, ki bi imela opravljati enolično manipulacijo, udari za izpremembo po muhi — jermenje pa hiti dalje, z majhno produkcijeko hibo, ki je ni več moči popraviti. Sicer se krivec pri priči z grozo požene za pokvarjenim parom vijakov — a prepozno. Ze je med tem nastal iz njih avto, voz, ki ga ni moči prodati po originalni ceni, ker ima droben hibo pri dveh vijakih. Zato zleti delavec na cesto. S

takim zaletom zleti, da prileti v naročje orjaškemu prometnemu redarju, ki uravnava z barvasto zastavico dotok in odtok vozil. Sam ne vedoče kako, ima št. 54.632 iznenada to zastavico v roki in postane tako — po nedolžnem seveda — središče protikapitalistične delavske demonstracije.

Film se konča s tem, da iz tovarne izobčeni delavec izprevidi ves nesmisel novodobne civilizacije in se izpremeni v jamskega človeka. Charlie Chaplin v pragozdu: sam samcat, brez žive duše životari v stiski in bedi, in vendar je srečen in zadovoljen. Tako se od nas poslovi največji filmski komik sveta, mož s slavnimi izhodenimi čizmi in z bridko-sladko smehovno modrostjo pod povaljano melono. Tudi njegove paličice ne manjka — paličice, ki je nemara v pragozdu še bolj potrebuje kakor v boju s civilizacijo, to se pravi, s policijskimi mogočniki in brezsrčnimi vlemestniki.

Filmske novice

Ricardo Cortez in Virginia Bruce

Med najboljšimi kriminalne filme poslednjih let lahko uvrstimo »Sence sumas«, v katerem igra glavni vlogi Ricardo Cortez in Virginia Bruce. Oba mlada človeka sta osumljena umora in po ameriški postavi jima je kazen že vnaprej zapisana: smrt ali dosmrtna ječa. Gledalec napeto sledi dogodkom in

Ricardo Cortez

obupnim naporom obeh junakov, ki skušata dokazati svojo nedolžnost. Morilec ostane prav do konca skrit in neznan.

Poleg odlične igre obeh glavnih junakov moramo poudariti še izvrstno kreacijo angleške igralkice Constance Collierjeve v vlogi stare Cortezove tete, ki je prvič igrala v zvočnem filmu. Tudi ostali igralci (Isabel Jewell, Arthur Byron in Betty Furness) so svoje vloge igrali pohvalno vredno. Režiser je George B. Seitz.

Mary Carlisle ne pozna besede: »Ne morem.«

Mala Mary Carlisle, plavalasla Metrova lepota, je bogme hrabrejša od marsikaterega moškega. Prav ta njena hrabrost ji je »prinesla« prvi angažman pri filmu. Nekemu režiserju je bila ljubezniva Mary hudo všeč, toda ker lepota ni vse, kar zahtevajo od filmskih igralcev, jo je ta režiser vprašal, ali zna plesati.

»Seveda znam!« je junaško odgovorila mlada plavalasla, čeprav ji je bil ples španska vas.

Naslednji dan se je ves predpoldan vadila plesa pri neki poklicni plesalki — in ko je popoldne prišla na poskusno filmanje, je res že »znala plesati«.

Zaradi njene neustrašenosti jo kaj radi zaposlijo v kriminalnih filmih, tako jo tudi njena najnovejša vloga v napeti kriminalni komediji: »Ekspres št. 6« kaže kot bogato naslednico, ki preživi nanjo predrzni gangstri. Poleg nje igrajo v tem filmu še izvrstni komik Charlie Ruggles, Una Merkel in Russell Hardie.

Ta film, poln zanimivih in napetih prizorov, režira Harry Beaumont.

Za mal' d'narja dost' muzke!
Plošče - gramofone izposojamo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo.
ELEKTROTON
d. z. o. z.
pasaža nebotičnika

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici
A. Presker
Sv. Petra cesta 14

Kuhinja

GORČICA POSPEŠI TEK

Gorčica (ženof) sicer ni jed, vsaj samostojna ne, pač je pa koristna in tek pospešujoča začimba. Nič manj ne smemo ceniti njenega ugodnega vpliva na prebavo. Gorčica je ostra po okusu, toda ta njena reznost je naravna in popolnoma neškodljiva.

Z dobro gorčico začinjene jedi so zelo okusne, povrh pa gorčica še težko prebavljive jedi nekam zrahlja, ali pa vsaj pospeši izločanje žledodnih kislin, ki urejajo prebavo. Režno gorčico, toda ne preostro pa tudi ne prepusto, lahko brez skrbi uživajo celo ljudje, ki jim sicer ostre jedi ne prijaajo.

NEGA LINOLEJA

Linoleja in povročena ali loščenega platna ne smemo nikoli umivati z mastno, vročo ali s sodo prepojeno vodo. Zlasti velja to za kuhinjske mize, ki so pokrite z loščenim platnom. Najprimerneje negujemo loščeno platno, če ga umivamo z milnico. Dobro je tudi, če ga večkrat na mesec natremo s sirovim mlekom. Linoleja in loščenega platna, ki ga ne močimo, ni treba umivati, pač ga pa lahko tu pa tam namažemo s parketnim loščilom (ne z voskom, ki mu je primešan bencin!) in ga potlej do svetlega ološčimo. Jedke snovi in bencin jemljejo linoleju prožnost in ga napravijo krhkega.

PEPEL OD SMOTK NAJBOLJŠE ČISTILO

Kovine čistimo po navadi z apnenim praškom ali s prepariranimi ostrigami, stolčeni v prah. Obe ti dve čistili pa prekaša pepel od smotk. Kadar čistimo s pepelom, je dobro, če primešamo pepelu še nekaj kapljic petroleja. To zmes namažemo na kovino, jo pustimo nekaj minut, potem pa drgnemo s platneno čunjo, dokler se predmet ne začne bleščati. Če je zmes pepela in petroleja prav gosta, jo lahko po drgnjenju izmijemo z vodo in ološčimo predmet šele kasneje s suho čunjo.

KOŽICA KUHANEGA JAJCA

je zelo učinkovito zdravilo za uljesa in tvore. Jajčno kožico pazljivo odluščite in jo položite na tvor — boste videli, kako hitro izvlče gnoj in ublaži vnetje že v nekaj urah.

PORABNI NASVETI

Bolečine v trebuhu

Za dolgotrajne bolečine v trebuhu ni nič priporočljivejšega kakor mir in toplota. Bolnik naj leži na hrbtni in si polaga na trebuh tople obkladke, je naj pa nič.

O drgnjena koža

Kadar si odgrnemo kožo samo povrh, nikar ne močimo ranice. Dovolj je, če namažemo odgrnjeno mesto z borovim vazelinom.

Mali oglasi

Mali oglasi v »Družinskem tedniku« stanejo po Din 1.— beseda. Posebej se računa davek, in sicer za vsak mali oglas Din 1.50. Kdor želi odgovor ali dostavitev po pošti, naj priloži 3 Din v znakah.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za lase, ki jo dobite v črni, rjavi, temno-rjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zadržana. 1 garnitura z navodilom stane Din 30.— Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

POVERJENIKE SPREJMEMO v vseh krajih Dravske banovine, pa tudi drugod, kjer je večja slovenska kolonija. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Lep postranski zaslužek«.

IZPADANJE LAS IN PRILJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.— Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

LEPE DEKLISKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem Eau-de-Lahore. — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40.— Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

MAKULATURNI PAPIR naprodaj. — Vprašajte se v upravi »Družinskega tednika«.

Zdravje

KAJ JE SLADKORNA BOLEZEN?

Kakšna bolezen je prav za prav sladkorna? Ime samo že pove, da ima opravka s sladkorjem. Če hočemo na kratko povedati, bomo rekli, da je sladkorna bolezen tisti nedostatek človeškega sistema, kjer telo ni zmožno predelati sladkorja v hrani. Pa bo nemara rekel preprost človek: »Če je že tako — saj lahko prestanem tudi brez sladkorja!« To pa ne drži; brez sladkorja človek ne obstane.

Zmotna domneva, da bi človek živel tudi brez sladkorja, izvira od tod, ker pri tem misli na navadni sladkor, to je na tistega, ki si z njim sladimo jedi. Znanstvenega in medicinskega stališča je pa pojem sladkorja dosti širši. Vsa škrobasta hrana, kakor kruh, moka, krompir, riž, rezanci in še mnogo drugih jedi, dajo telesu sladkorja; kakaj takoj ko pride škrob teh jedi v želodec, se izpremeni v škrobni sladkor, tudi glikozo imenovan. Razna škrobasta jedila pa oskrbujejo telo s potrebno toploto in energijo, brez katere sploh ne bi mogli živeti. Tudi navaden sladkor izpremeni telo v škrobovega, preden ga more organizem sploh predelati.

Kadar ima kdo sladkorno bolezen, pa telo sladkorja ne more predelati. Posledica je, da se začne škrobni sladkor zbirati v krvi in ga izločijo obisti — bolnik ima sladkor v urinu. Če je bolezen šele v začetku, bolnikovo telo še nekako predela sladkor in škrob, a le majhne količine. V takem primeru bo bolnik s primerno dieto dosegel, da sladkor ne pride v urin (seč, scalnino); gledati mora, da bo užival manj škrobaste hrane.

Pred odkritjem insulina, zdravila za sladkorno bolezen, so zdravili diabetike (sladkorno bolne ljudi) le s strogo dieto; bolniki so se sicer sladkorne bolezni kako ubranili, zato so pa morali malone od lakote umreti. Posebno kočljiva je bila stvar, če je bolnik nagibal zraven še k tuberkulozi, k bolezni, ki zahteva ravno nasprotno dieto kakor diabetes, to je, obilno in redilno hrano; tak siromak je bil še pred dobrim desetletjem obojen na neizogibno smrt. Zakaj, če so ga zdravili za sladkorno, je postal plen tuberkuloze; če so mu zdravili sušico, je pa podlegel sladkorni bolezni. (a-1)

GLAVOBOL IN MIGRENA

Med glavobolom in migreno je velika razlika. Glavobol je topa bolečina, objemajoča zvečine vso glavo, vzrok mu je pa po navadi slab želodec in ovirano delovanje prebavil. Migrena je bolj določena bolečina. Največkrat se pojavi v senčih kot sekajoča bolečina, časih pa v očesnih duplinah, krivi so pa skoraj zmerom žveci, le nekateri ljudje jo podedujejo. Glavobol zdravimo z jedilno sodo in odvajajočimi sredstvi, migreno pa z mirom, milo hrano in lahkiimi zdravili. Kdor pogosto trpi zaradi migrene, naj gre k zdravniku.

NEPOTREBNIH DLACIC na obrazu, rokah, nogah, prsih itd. se z lahkoto, hitro in zanesljivo odkrižate z uporabo Errol-praska. — To sredstvo takoj odstrani dlacice s koreninami vred in stane z navodilom Din 15.— Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

OTROŠKI VOZIČKI, posteljice, mizice, ograjice, trikljke itd. solidno izdelano in poceni pri — S. Rebolj & drug, Ljubljana, Gosposvetska 13, Kolizej.

POSREDUJEM DENAR na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov — Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12, telefon 38-10. — Pismeni odgovor Din 3.— v znakah.

VAŽNO ZA GOSPODINJE IN DEKLETA!

Ravnokar je izšla od S. M. Felicite Kalinšek v osmem pomnoženem natisu najpopolnejša knjiga

»SLOVENSKA KUCHARICA«

z novimi večbarvnimi tabelami in v elegantni vezavi, ki jo dobite za ceno Din 160.—

v knjigarni ANT. TURK nasl., LJUBLJANA, Tyrševa (Dunajska) cesta 5.

PRVOVRSTNI PREMOC poceni in hitro dostavlja na dom priznana trgovina s kurivom Vrhunc Ivanka, Ljubljana, Bohoričeva cesta 25.

BELO GOSJE ČESANO PERJE prvovrstne kakovosti, izbrano in mešano s puhom prodam po Din 120.— kilogram. Vprašanja naslovite na M. P. v upravo »Družinskega tednika«.

KATHLEEN BURKE, edina igralka z glavno žensko vlogo v Paramountovem filmu »Bengali«

križem rok. Štiri leta kasneje in še potem (leta 1837) so perzijske čete prodrlje v Afganistan, in London je takoj osmil Ruse mešetarstva. Od tistih dob so slutili Angleži v vsakem spopadu in punku in v sleherni vstajici v Srednji Indiji za hrbtno domačinov ruski denar in ruske interese.

Ko so leta 1873. Rusi osvojili Buharo, so si dejali, da bi ne bilo napak povezati zasedene kraje z železnico, ki naj bi vezala Orenburg s Taškentom. O tej njihovi nameri je slišal tudi Ferdinand de Lesseps, znameniti graditelj Sueškega prekopa, pa je takratnemu ruskemu odposlancu svetoval, da bi kazalo z železnico zvezati Calais in Kalkuto. Železnico od Orenburga do Samarkanda naj bi zgradila Rusija, ostali del do Pešavarja pa Angleška.

Grof Ignatijev je z navdušenjem sprejel ta načrt in, ga je takoj poslal v Petrograd, kjer je tudi najvišji gospodi ugajal. Ko so potlej odšli francoski inženjerji v Afganistan, da bi po Lessepsovem načrtu pregledali terenske razmere, jim je na migljaj iz Londona indijski vladni namestnik prepovedal sleherni merjenje.

Ker je Lesseps s svojim načrtom pogorel, se je pričel zanimati za načrt panamskega prekopa. Železnico od Orenburga do Taškenta so zgradili Rusi še

Proti debelosti

uporabljajte neškodljive

Slatinske tablete

za hujšanje

sestavljene iz naravnih mineralnih soli in rastlinskih ekstraktov

Proizvajala: apoteka

MR. BAHOVEC, LJUBLJANA

V vseh lekarnah 100 tabl. Din 46.—

200 tabl. Din 74.—

Reg. No. 1/423 od 10. VII. 34.

Sportni noži

prvovrstna kakovost

Din 35.—, 45.—, 55.—

Razpošilja po povzetju ali proti vplačilu vnaprej

Oštrica

Moderna brusilnica

in

nožarska delavnica

Zagreb, Ilica 38

